

УТВЪРДИЛ:
ДОРА СТОЯНОВА
Областен управител на област Ловеч

СЪГЛАСУВАЛ:
Д-Р ИВАНИЧКА БУРОВСКА
Началник на РУО – Ловеч

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА
ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ
2025 - 2026 г.**

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч за периода 2025 – 2026 година е съгласувана от Областен съвет за развитие на област Ловеч на заседание, проведено през месец юни 2025 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

1. Въведение	3 стр.
1.1 Нормативни основания	4 стр.
1.2 Общи положения за подкрепата за личностно развитие съгласно Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование	4 стр.
2. Анализ на осигурената обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от област Ловеч. Изводи и тенденции	6 стр.
2.1 Състояние на областната мрежа от училища, детски градини и обслужващи звена	6 стр.
2.2 Състояние на мрежата от социални услуги в област Ловеч	16 стр.
2.3 Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП)	21 стр.
2.4 Обезпеченост на образователната система със специалисти	22 стр.
2.5 Материални условия в институциите по отношение на обучението на ученици със специални образователни потребности	22 стр.
2.6 Кариерно ориентиране на учениците	23 стр.
2.7 Работа с деца с изяви дарби	24 стр.
2.8 Напускане на образователната система. Деца в риск.	25 стр.
2.9 Деца и ученици с хронични заболявания	27 стр.
2.10 Индивидуализирана информация от Анализите на Общините	28 стр.
2.11 Изводи	37 стр.
3. Основни принципи при изпълнението на Стратегията	38 стр.
4. Мисия и визия	38 стр.
4.1 Мисия	38 стр.
4.2 Визия	38 стр.
5. Предизвикателства	39 стр.
6. Цели, приоритети и мерки за осигуряване за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците за периода 2025 – 2026 г.	39 стр.
7. Планиране, координиране и отчетност на изпълнението на Стратегията	44 стр.
8. Осигуряване на информация и публичност	44 стр.
9. Заключение	45 стр.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
МОН	Министерство на образованието и науката
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионална здравна инспекция
ЦПЛР	Център за подкрепа на личностното развитие
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа
РЦПППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦКО	Център за кариерно ориентиране
МТБ	Материално – техническа база
ЦДО	Целодневна организация

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Целите и приоритетите на Областната стратегия са съобразени със законовата рамка на процеса на приобщаващо образование в българските образователни институции и изконното право на всяко дете да бъде приобщено и ценено, да се гарантира достъпа му до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

Основните принципни направления, залегнали в настоящата Стратегия, са:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина и училище най-близо до неговото местоживееие и качествено образование.
2. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете и ученик и подкрепа на неговото личностно израстване, на които образователните институции трябва да откликнат по най-подходящия начин, чрез гарантиране на максимално развитие на неговия потенциал.
3. Професионално развитие и повишаване на педагогическите компетентности на работещите в образователните институции с оглед на откликване на необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда на децата и учениците.
4. Сътрудничество на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на всички равнища – управление, диалог и екипност, споделяне на добри практики в процеса на приобщаващото образование, ефективно взаимодействие с родителските общности и НПО за осигуряване на обща и подкрепяща образователна среда.

Личностното развитие е процес на развиване на уменията и качествата с цел усъвършенстване потенциала на личността. Развитието от ранна възраст на нужните за живота умения е съществена част не само от възпитанието, давано от родителите, но и от предучилищната и училищната подготовка. Предоставянето на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците най-общо се изразява в осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Стратегията е за двугодишен период и се фокусира върху приоритети, даващи насоки на приобщаващото образование в детските градини и училищата за постигане на осъзнато, пълноценно и гарантиращо качество, образование за всяко дете и ученик. Чрез анализ на актуалната ситуация се очертават целите и приоритетите и се залагат конкретни мерки и дейности, предоставящи възможност за напредък в личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч чрез осигуряване на обща и допълнителна подкрепа.

Съгласно Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. Институциите в системата на предучилищното и училищното образование самостоятелно разработват и прилагат цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика и изграждане на позитивен организационен климат и развитие на училищната общност. Настоящата Стратегия задава рамката за осъществяване на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците, като описва визията, основните направления, анализира настоящата ситуация и очертава актуалните цели, мерките и предизвикателствата за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч. Програмният документ продължава и надгражда постигнатото с предходната Стратегия и има за цел да създаде ефективен модел на областна политика за приобщаващо образование и подкрепа за личностното развитие на деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им образователни потребности и съгласно националните приоритети. Реализирането на стратегията е продължителен, отговорен, последователен и

отворен във времето процес, който следва динамиката на промените и предизвикателствата на времето, в което живеем.

1.1 Нормативни основания

Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Ловеч е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 196 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование. Ориентирана е към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Стратегията е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложен в международни и национални документи.

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч е разработена въз основа на Анализи, направени от осемте общини в областта, на потребностите от подкрепа (Априлци, Летница, Луковит, Ловеч, Тетевен, Троян, Угърчин и Ябланица), приети от общинските съвети, както следва:

- Община Априлци – решение № 226/27.03.2025 г.
- Община Летница – решение № 165/27.02.2025 г.
- Община Ловеч – решение № 365/27.03.2025 г.
- Община Луковит – решение № 168/27.02.2025 г.
- Община Тетевен – решение № 331/30.01.2025 г.
- Община Троян – решение № 467/27.02.2025 г.
- Община Угърчин – решение № 225/25.03.2025 г.
- Община Ябланица – решение № 227/09.04.2025 г.

1.2 Общи положения за подкрепата за личностно развитие съгласно Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващо образование

Съгласно чл. 174, ал. 1 от ЗПУО, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местни органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Според чл. 176, ал. 1 от ЗПУО и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа се урежда с Наредбата за приобщаващото образование.

Съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от ЗПУО, получаването на обща и допълнителна подкрепа е право на всяко дете и ученик.

Обща подкрепа за личностно развитие (чл. 178, ал. 1 от ЗПУО)	Допълнителна подкрепа за личностно развитие (чл. 187 от ЗПУО)
Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик.	Насочена е към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.

<p>Включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • екипна работа между учителите и други педагогически специалисти; • допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; • допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини); • допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; • консултации по учебни предмети; • кариерно ориентиране на учениците; • занимания по интереси; • библиотечно-информационно обслужване; • грижа за здравето; • осигуряване на общезитие; • поощряване с морални и материални награди; • дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; • ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; • логопедична работа. 	<p>Включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • работа с дете и ученик по конкретен случай; • психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания; • осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; • предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания; • ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности. <p><i>Съгласно чл. 82 от Наредба за приобщаващото образование, допълнителната подкрепа е:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум - до края на етап на обучение); • дългосрочна - повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.
---	---

Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие. Стратегията включва стратегическите и оперативни цели, необходимите мерки и дейности в областта на подкрепата за реализиране на поставените цели и описание на предизвикателствата, направени въз основа на изводите от общинските анализи.

Основен принцип на Закона за предучилищното и училищното образование е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи. Приоритет в политиките, свързани с приобщаващото образование, е стремежът към премахване навсички форми на изолация в образованието и осигуряване на подкрепа и удовлетворяване на индивидуалните потребности на всички участници в образователния процес. Основните акценти в Стратегията са свързани с четири ключови елемента в приобщаването на децата и учениците и развиване на техните способности:

1. Събиране и оценка на информация от различни източници за планиране и усъвършенстване на политиката и практиката на приобщаването;
2. Процес на постоянно развиване на технологии за по-добро образование, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните;
3. Разкриване и отстраняване на бариери и оказване на подкрепа;
4. Присъствие, участие и успех за всички ученици, както на групите, за които съществува риск от изолиране, изключване от образованието или недостатъчно добри резултати от обучението, така и на учениците с високи резултати и постижения.

Стратегията обхваща периода 2025 - 2026 г. При разработването ѝ участваха експерти от Областна администрация – Ловеч, осемте общини от област Ловеч, Регионалното управление на образованието, Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото

образование, Регионалната здравна инспекция и на други заинтересовани органи, лица и организации, имащи отношение към развитието на подкрепата за личностно развитие.

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч е утвърдена от Областен управител след съгласуване от Областен съвет за развитие на област Ловеч и Регионалното управление на образованието – Ловеч.

Стратегията е отворен документ, който подлежи на промени, в зависимост от потребностите на образователната система и измененията в нормативната уредба.

2. АНАЛИЗ НА ОСИГУРЕНАТА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ ЛОВЕЧ. ИЗВОДИ И ТЕНДЕНЦИИ

В изложения анализ са разгледани фактори и елементи от предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Анализът се позовава на статистически данни, предоставени от образователните институции в областта и на приетите от общинските съвети. Анализите на потребностите от обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в 8-те общини на територията на област Ловеч. Данните обхващат учебната 2023/2024 г., отделни данни касаят и учебната 2024/2025 г., за която са анализирани мерките за адаптиране на децата и учениците към училищната среда, тенденциите при интеграцията и пълноценното включване на ученици със СОП и хронични заболявания, наличието на рискови фактори в средата, които могат да повлияят на обучението на учениците, необходими дейности по превенция на агресивно и неприемливо поведение, тормоз, насилие, зависимости и други необходими дейности по информиране, диагностика, консултиране и посредничество за подпомагане при избора на образование и/или професия от учениците, необходими дейности за подкрепа на учениците с изяви дарби, осигуреността с ресурси и достъпността на средата, създадените условия за психологическа подкрепа и др.

2.1. Състояние на областната мрежа от училища, детски градини и обслужващи звена

Към момента на изготвяне на Стратегията в област Ловеч съществуват следните образователни институции за учебната 2024/2025 г.:

- 55 училища – 5 начални училища, 27 основни, 12 средни, 2 профилирани гимназии, 7 професионални гимназии, 1 обединено училище и 1 НУПИ „Проф. Венко Колев“ – гр. Троян;
- 4 центъра за подкрепа за личностно развитие – (2 бр. - община Ловеч, 1 бр. – община Тетевен, 1 бр. – община Троян);
- 31 детски градини;
- 1 специализирано обслужващо звено по чл. 27 и чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗПУО – Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – гр. Ловеч;
- 1 ЦСОП (Център за специална образователна подкрепа).

Таблица 1: Брой училища по общини за учебната 2024/2025 г. на територията на Област Ловеч

	Общи на								Общо за област Ловеч
	Априлци	Летница	Ловеч	Луковит	Тетевен	Троян	Угърчин	Ябланица	
Начални училища	-	-	-	1	2	2	-	-	5
Основни училища	-	-	8	3	7	4	2	3	27
Средни училища	1	1	3	1	1	3	1	1	12
Профилирани гимназии	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Професионални гимназии	-	-	3	1	2	2	-	-	7
Обединени училища	-	-	-	1	-	-	-	-	1
НУПИ „Проф. Венко Колев“ – гр. Троян	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Общо училища									55

Брой средищни и защитени детски градини и училища по общини за учебната 2024/2025 г.

Община	Брой средищни детски градини	Брой защитени детски градини	Брой средищни училища	Брой защитени училища
Априлци	1	1	1	1
Летница	-	-	1	-
Ловеч	2 – части от ДГ	1 – част от ДГ	3	1
Луковит	1	-	3	-
Тетевен		-	2	4
Троян		2 – части от ДГ	4	2
Угърчин		-	2	-
Ябланица		-	2	-
Общо за област Ловеч	3 2-части от ДГ	1 3 части от ДГ	18	8

В **община Априлци** целодневната организация на учебния ден обхваща 5 броя групи ЦДО със 112 ученици, включени в тях.

В **община Летница** са сформирани 7 броя паралелки, които изучават специалността „Производство на кулинарни изделия и напитки“ и придобиват професионална квалификация „Готвач“. Училището осигурява целодневна организация на учебния процес с 3 групи – 2 в начален етап и 1 в прогимназиален етап.

Община Ловеч

Частно начално училище (ЧНУ) „Свети Седмочисленици“ – гр. Ловеч от учебната 2024/2025 година, със съответната заповед на министъра на образованието и науката е преобразувано в Частно основно училище (ЧОУ) „Свети Седмочисленици“ – гр. Ловеч.

С решения на Министерски съвет за учебните 2023/2024 и 2024/2025 година за иновативни са определени 5 ловешки училища: ОУ „Васил Левски“ – гр. Ловеч, ОУ „Христо Никифоров“ – гр. Ловеч, ППМГ – гр. Ловеч, ПГМЕТ – гр. Ловеч и НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ – гр. Ловеч.

В началото на 2024/2025 учебна година броят на децата в полудневните групи за задължително предучилищно образование (ЗПО) и на учениците в I–XII клас в училищата на територията на Община Ловеч е 3 925, обучаващи се в 2 полудневни групи за ЗПО и в 181 паралелки в I – XII клас. Във всички 8 основни и средни училища, без да броим защитеното, са сформирани групи за целодневна организация на учебния ден: 53 групи с 1 209 ученици.

Демографският фактор дава своето негативно отражение както върху броя и динамиката на движение на децата и учениците в град Ловеч, така и в населените места на общината. Очертава се трайна тенденция за намаляване на абсолютния брой на учащите за периода от 2020/2021 учебна година до 2024/2025 учебна година.

№	УЧИЛИЩЕ	Организираны занимания по интереси през 2023/2024 учебна година по тематични направления															
		Дигитална креативност		Природни науки		Математика		Технологии		Изкуства и култура		Гражданско образование		Екологично образование и здравословен живот		Спорт	
		Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници	Брой групи	Брой участници
1	ОУ „Васил Левски“	5	85	-	-	2	32	-	-	1	20	-	-	-	-	1	18
2	ОУ „Проф. Димитър Димов“	2	36	1	13	3	42	-	-	1	13	1	13	1	12	-	-
3	ОУ „Христо Никифоров“	1	15	1	18	3	48	5	10 2	2	30	-	-	-	-	1	15
4	ОУ „Васил Левски“, село Малиново	-	-	-	-	-	-	1	7	1	9	-	-	-	-	-	-
5	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	-	-	1	15	-	-	1	15	-	-	-	-	1	15	-	-
6	ОУ „Панайот	-	-	1	8	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10

	Пипков”																
7	ОУ „Св. св. Кирил и Методий”, село Александрово	-	-	-	-	1	6	2	18	1	14	-	-	-	-	1	15
8	СУ „Св. Климент Охридски”	-	-	1	10	1	18	-	-	1	10	2	19	-	-	-	-
9	СУ „Тодор Кирков”	-	-	-	-	-	-	4	62	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ППМГ	4	51	4	61	4	95	-	-	-	-	7	123	-	-	-	-
11	ПЕГ „Екзарх Йосиф I”	3	75	-	-	-	-	1	22	2	45	-	-	-	-	-	-
12	НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов”	1	14	2	29	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	-	-
13	ПГМЕТ	2	24	-	-	-	-	3	38	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ПГИТУ	-	-	-	-	-	-	1	12	-	-	-	-	1	12	-	-
	ОБЩО:	18	300	11	154	15	248	18	276	9	141	10	155	4	53	4	58

За последните 5 учебни години с най-малко ученици от общинските училища са защитеното училище в с. Малиново и средищното училище в с. Александрово. Броят на учениците в двете средищни училища в гр. Ловеч: ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Ловеч и ОУ „Панайот Пипков“ – гр. Ловеч, е относително еднакъв и съпоставим през годините, но се забелязва и лека тенденция към намаляване. През учебната 2017/2018 година не е реализирана паралелка в I клас в ОУ „Панайот Пипков“ – гр. Ловеч, поради което през следващите учебни години, до учебната 2023/2024 година, паралелките в училището са по шест. Но през настоящата 2024/2025 учебна година в ОУ „Панайот Пипков“ – гр. Ловеч вече има по 1 паралелка във всеки клас. В другото средищно училище в града – ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, през последните учебни години се сформира и полудневна група за задължително предучилищно образование за 6-годишни деца, поради което броят групи/паралелки в училището е 8.

Община Луковит

В сравнение с предходните 2 учебни години се наблюдава спад на общият брой ученици, като най-голям е в НУ „Инж. Георги Вълков“ – гр. Луковит, ОБУ „Неофит Рилски“ – с. Дерманци“ и ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Бежаново. Причините за намаляването на броят на учениците са в 2 направления: миграция на семейства с децата им, от квартал „Изток“ и от селата от община Луковит в други градове в страната и в чужбина и нарастване броят на отпадналите и необхванати деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст на територията на общината.

В сравнение с предходните 2022/2023 г. и 2021/2022 г. учебни години общият брой на записаните деца в детските градини също е с тенденция към намаляване, причините са:

- ✓ ниска раждаемост в цялата община;
- ✓ висока миграция на цели семейства в чужбина.

Община Троян

На територията на община Троян за учебната 2023/2024 г. с Решение на Министерски съвет за защитени училища са определени: ОУ „В. Левски“ – с. Борима и ОУ „Иван Вазов“ – с. Дебнево, както и изнесена група в с. Борима, част от ДГ „Звънче“ с. Калейца. За учебната 2024/2025 г. с Решение № 275/ 25.07.2024 г. на ОбС-Троян като защитена е предложена и изнесената група в с. Голяма Желязна, част от ДГ „Звънче“.

През последните две учебни години броят на средищни училищата се запазва, такива са СУ „Св. Климент Охридски“ – гр. Троян, СУ „В. Левски“ – гр. Троян, ОУ „Иван Хаджийски“ - гр. Троян и ОУ „В. Левски“ – с. Борима.

Община Ябланица

На територията на община Ябланица има две средищни училища – СУ „Васил Левски“ – гр. Ябланица и ОУ „Васил Левски“ – с. Орешене

Таблица 2. Брой детски градини на територията на Област Ловеч

Община:	Брой детски градини	Брой деца
Априлци	1	72
Летница	1	126
Ловеч	8	887
Луковит	5	565
Тетевен	6	543
Троян	7	789
Угърчин	2	221
Ябланица	1	270
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ОБЩО:	31	3473

Мрежата от 31 детски градини в областта удовлетворява необходимостта от предучилищно възпитание и отговаря на изискването да е близо до децата, както в големите, така и в малките населени места на територията на област Ловеч.

ОБЛАСТНА МРЕЖА ОТ ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА

❖ Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование Ловеч (РЦПППО) - специализирано обслужващ звено - извършва дейности, свързани с провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

ЦПЛР по чл. 49 от ЗПУО:

- ❖ Център за специална образователна подкрепа „Васил Левски“, гр. Ловеч – извършва диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа с деца и ученици; педагогическа и психологическа подкрепа, обучение на ученици в задължителна училищна възраст и професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация и/или за придобиване на квалификация по част от професия;
- ❖ Център за подкрепа за личностно развитие – ОДК, гр. Ловеч;
- ❖ Център за подкрепа за личностно развитие - Ученическо общежитие, гр. Ловеч;
- ❖ Център за подкрепа за личностно развитие, гр. Тетевен;

❖ Център за подкрепа за личностно развитие, гр. Троян.

В тях се извършват дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование.

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Ловеч

През учебната 2023/2024 година от Регионален център – Ловеч, ЦПЛР – гр. Троян и училищата, предоставящи допълнителна подкрепа самостоятелно общо са обхванати 352 деца и ученици със специални образователни потребности, през учебната 2024/2025 г. децата и учениците на ресурсно подпомагане са 356.

Регионалният център се помещава в сградата на Професионална гимназия по икономика, търговия и услуги – Ловеч. Разполага със самостоятелен вход, който има изградена рампа. Обособени са 8 помещения, обзаведени с подходящи за съответната дейност мебели и техника със следното предназначение:

- дирекция;
- администрация;
- монтесори стая;
- сензорна стая;
- методичен кабинет за провеждане на педагогически съвети, екипни срещи, оперативки, семинари, тренинги и обучения; консултация с родители. Закупена е специализирана литература, помагала и софтуерни продукти.

Център за специална образователна подкрепа „Васил Левски“, гр. Ловеч

Осъществява диагностична, рехабилитационна, корекционно – терапевтична и обучителна функция в областта на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности. Осигурена им е педагогическа и психологическа подкрепа от педагози, специални педагози, психолог и логопед. В ЦСОП „Васил Левски“ за учебната 2023/2024 г. са обучавани 28 ученици, за учебната 2024/2025 г. – 30 ученици със специални образователни потребности.

Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс (ОДК) гр. Ловеч

Съгласно чл. 49 ал.1 т.1 и т.2 от ЗПУО, Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс, гр. Ловеч организира дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за кариерно ориентиране и консултиране. Водещо начало в работата е създаването на предпоставки за привличане на оптимален брой деца/ученици в групите.

През учебната 2023/2024 година в ЦПЛР – ОДК се обучават безплатно 831 деца и ученици на възраст от 5 до 19 години в школи и клубове в три области: „Наука и технологии“, „Изкуства“ и „Спорт“. Заниманията по интереси са в следните дисциплини: информационни технологии, изобразително изкуство, български народни танци, камерна музика - духови инструменти, мажоретен състав, лека атлетика и хандбал. За реализиране на учебно-възпитателния процес са сформирани общо 59 групи, от които 10 в област „Наука и технологии“, 36 в област „Изкуства“, 13 в област „Спорт“, в това число 49 постоянни действащи групи през учебната година, 5 временни групи през учебната година и 5 временни ваканционни групи. Всяко дете има право сводно да избере форми, в които да се развива и надгражда своите умения, интереси и дарби в областта на изкуството, науката, технологиите и спорта.

От месец март на учебната 2023/2024 година са сформирани 9 учебни групи на детски християнски клуб: ДГ „Слънце“ – гр. Ловеч – 2 групи, ДГ „Мария Сиркова“ – гр. Ловеч – 1 група, ДГ „Радост“ – гр. Ловеч – 2 групи, ДГ „Зора“ – гр. Ловеч – 2 групи, ДГ „Първи юни“ – гр. Ловеч – 2 групи.

Обучението в ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч е безплатно. Резултатите от дейностите на организационните педагогически форми се представят пред родителите и обществеността чрез публични изяви с регионален, национален или международен характер.

През ваканционните месеци ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч организира летни занимания за деца и ученици по информационни технологии, изобразително изкуство, български народни танци, мажоретно изкуство, камерна музика-духови инструменти, лека атлетика, хандбал, както и кариерно ориентиране.

Финансирането на институцията се извършва със средства от държавния бюджет, чрез бюджета на Община Ловеч и допълнително от местни дейности на общинския бюджет.

Наред със задължителния учебно-възпитателен процес, обвързан със задължителната преподавателска норма на учителите и учебните програми, ЦПЛР – ОДК е домакин на Национален конкурс за детска рисунка, компютърна рисунка и есе на тема: „Детство мое-реално и вълшебно“ и Национални състезания по авиомоделизъм и ракетомоделизъм, включени в Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците.

По Програма за младежките дейности на Община Ловеч за 2023 година ЦПЛР – ОДК участва с проект „Заедно творим вълшебство“. С финансовите средства са изработени рекламни табла с винил, които са монтирани пред сградата на институцията, за да покажат и популяризират дейността на ЦПЛР – ОДК, изяви на децата и учениците от участието им в различни конкурси, фестивали и спортни мероприятия. През 2024 година по проект „Децата на Ловеч творят“ е организиран общински конкурс за детска рисунка и компютърна рисунка на тема „Да творим под дъгата на детството“, закупени са награди за участници, спечелили призови места, а най-добрите идейни проекти са реализирани на рекламни табла с винил.

През учебната 2022/2023 и 2023/2024 година ЦПЛР – ОДК организира и проведе:

1. Общински кръг от Ученически игри по отделните видове спорт;
2. Общински Конкурс – изложба за коледна картичка и мартеници;
3. Национален конкурс за рисунка, компютърна рисунка и есе на тема „Детство мое - реално и вълшебно“;
4. Национални ученически състезания по авиомоделизъм и ракетомоделизъм;
5. Детски спортен празник „Пламъчета сини“ за ученици от 1.-4. клас;
6. Ученическа щафета „Ловеч“ за ученици от 5.-12. клас;
7. Ученическо баскетболно шоу „Стрийт – баскет“;
8. Годишен концерт и награждаване на изявени ученици от школите по изобразително изкуство по повод празника на институцията;
9. Участие на танцовите формации и мажоретни състави при ЦПЛР – ОДК в празнични програми на Община Ловеч, благотворителни инициативи и официални церемонии по награждаване, организирани от ЦПЛР – ОДК;

Децата и учениците от ЦПЛР – ОДК участват в редица национални и международни конкурси и спортни състезания, където завоюват призови места и отличия.

Ученици от танцовите формации и мажоретни състави при ЦПЛР – ОДК участват в празнични програми, организирани от Община Ловеч, официални церемонии по награждаване, организиран от ЦПЛР – ОДК; Национален събор на народното творчество „Цветница“; фолклорен фестивал „Люлякова ръченица“; Празнична програма – тържествено откриване на Барелеф на Панайот Пипков в гр. Ловеч; празнична програма по повод „Ден на отворени врати“ в Регионален център за „Развитие на социалната икономика“, гр. Ловеч; Концерт при запалване светлините на коледната елха и откриване на коледния базар в града, имат и

международни участия.

Общият брой на персонала, зает в ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, е 13,5 щатни бр. (9 бр. педагогически и 4,5 бр. непедагогически персонал). Педагогическият персонал е с висока професионална квалификация и притежава необходимия опит.

Учебната дейност на ЦПЛР – ОДК се осъществява в сграда, общинска собственост в ж.к. „Червен бряг“. Извънкласните форми по танцово изкуство се провеждат в общинската репетиционна зала и музикална зала в СУ „Св. Климент Охридски“ – гр. Ловеч. Сградата на ЦПЛР – ОДК разполага с кабинети по информационни технологии; изобразително изкуство; кариерно ориентиране, работилници и административни помещения. Поради липса на самостоятелна спортна база ЦПЛР – ОДК провежда спортните си дейности в ОУ „Хр. Никифоров“, ОУ „В. Левски“ и Градска спортна зала.

През учебната 2023/2024 г. ЦПЛР – ОДК разработи проект „Хандбалът – част от образователната потребност на децата и учениците“ за участие в Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“. С предоставените средства са закупени ново оборудване, обзавеждане и спортни екипи за клубовете по хандбал при ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч.

Център за подкрепа на личностното развитие - Ученическо общежитие – гр. Ловеч

В самостоятелното ЦПЛР – Ученическо общежитие за учебната 2023/2024 година са настанени 82 ученици, а през учебната 2024/2025 година – 84 ученици, обучаващи се в професионални гимназии и средни училища на града, с които са сформирани 3 групи и през двете учебни години. Използваемият капацитет на общежитието е зает 70%. За учениците се грижат 3 възпитатели и директор, подпомагани от 5 броя непедагогически персонал. Общежитието е на делегиран бюджет и се помещава в специално построена сграда в кв. „Здравец“ – публична общинска собственост.

За настанените в общежитието се организират добри условия за самоподготовка; провеждат се групови и индивидуални консултации по отделни предмети; работи се с родителите, организират се спортни и туристически дейности. Разкрити са 3 клуба за занимания по интереси. Индивидуална работа се провежда с 41 ученици. Сформиран е Екипа за подкрепа на личностното развитие (ЕПЛР), утвърден със заповед на директора. Осъществява се обща подкрепа на учениците, изразяваща се в допълнително консултиране по учебни предмети, занимания по интереси, грижа за здравето, осигуряване на безопасни условия за живот и възпитание. Приоритет е екипната работа между педагогически специалисти и родители, дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. В ЦПЛР – УО, гр. Ловеч е създадената творческа стая за занимания по интереси по НП „Предоставяне на съвременни условия за работа на децата и учениците в центрове за подкрепа за личностно развитие“. Стаята е оборудвана с необходимите материали, консумативи, образователни игри за провеждане на различни мероприятия. По същия проект са закупени топки и други спортни пособия и съоръжения. Възпитаници на Общежитието през 2023 година спечелиха първо място в конкурса за есе, организиран от общината за Деня на народните будители.

Членовете на клуба за художествено слово „Прометей“ организират различни състезания и маратон на четенето във връзка с плана за грамотността на Общежитието. Всички дейности се финансират основно от собствения бюджет и по проекти.

Важен момент от възпитанието на учениците е добре подготвеният кадрови ресурс, който повишава и усъвършенства личната си квалификация и професионално развитие. ЦПЛР – Ученическо общежитие кандидатства и бе одобрено по НП „ИКТ“ – два модула. Използва се електронен дневник, като средствата за този електронен ресурс са възстановени по националната програма.

През 2023 г. ЦПЛР – УО кандидатства по програма „Еразъм+“ с проект „Европейски седмици на творчески и STEM умения“, който успешно бе реализиран през април 2024 г. в Малага,

Испания, с участието на 16 ученици от ППМГ – гр. Ловеч, НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ – гр. Ловеч, ПГМЕТ – гр. Ловеч, придружавани от 7 педагози. Образователните партньори на общежитието са от Средно училище „La Rosaleda“, Малага. Посетени са музеи и местни забележителности.

За подобряване на МТБ е изготвено инвестиционно предложение с проект „Ремонт и рехабилитация на ЦПЛР – Ученическо общежитие, гр. Ловеч“. Съгласно договор № BG-RRP-1.011-0007-C01 от 08.12.2023 г. продължителността на проекта е 08.12.2023 г. – 31.05.2026 г., а краен получател е Община Ловеч.

Във връзка с положителната тенденция за увеличаване броя ученици от други общини и региони, които избират професионалните и профилираните гимназии в Община Ловеч, нараства ролята и значението на ЦПЛР – Ученическо общежитие за развитието на общинската система на предучилищно и училищно образование. През последните учебни години броят на настанените в общежитието ученици намалява, което е отчетено като средно ниво на риск в оценката на риска на институцията, въпреки регистриран интерес от учениците и семействата им за настаняване в общежитието. Основна причина е откриването на общежитие с 2-3 групи на НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, гр. Ловеч. Ново, модерно, обзаведено и без такса за ползване от учениците, общежитието на Националната професионална гимназия намали до минимум възможностите на ЦПЛР – Ученическо общежитие, гр. Ловеч за запазване броя на настанените в общежитието ученици, въпреки постигнатите резултати през годините.

Център за подкрепа за личностно развитие – гр. Тетевен

Дейността на Център за подкрепа за личностно развитие – Тетевен се основава на заложената в ЗПУО идея за организиране свободното време на децата и учениците в съответствие с техните потребности и интереси в областта на изкуството, науката и спорта. Водеща в дейността на ЦПЛР е идеята за взаимодействие между учители, родители и ученици в процеса на обучение с цел формиране на здравна и екологична култура, социална и емоционална интелигентност у децата. Процесите на личностно развитие и творчество следват конкретните потребности и възможности на децата и осигуряват равен достъп до качествено образование на основа съхраняване на идентичността им .

Организиран са групи за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство: постоянно действащи групи – 12; временно действащи групи през учебната година – 4; временно действащи групи през ваканциите – 1; индивидуална работа ученици.

Включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално и международно равнище: 37 организирани творчески, възпитателни, културни и спортно – туристически дейности с деца и ученици от групите за обща подкрепа в ЦПЛР – Тетевен. Поощряване на децата и учениците с морални и материални награди за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта: 6 деца с награди от национални конкурси, 15 деца, наградени с материални награди за активно участие в инициативи на общинско и национално ниво.

Настаняване на учениците в общежитие – условия за самоподготовка; провеждане на консултации по отделни предмети и индивидуална работа; занимания по интереси; работа с родители 3 ученически общежития към ОУ „ Васил Левски“, с. Голям извор, ПГ по СЕУ, гр. Тетевен и НПГГСД „ Сава Младенов“, гр. Тетевен.

Педагогически и непедагогически персонал в ЦПЛР – 2-ма щатни преподаватели, 4 външни лектори по чл. 111 и чл. 114 от КТ. Непедагогически персонал няма.

Обезпечаване – ЦПЛР Тетевен не е на делегиран бюджет; финансира се от държавния бюджет чрез Община Тетевен

Материална база за осъществяване на дейностите – съгласно Договор за безвъзмездно ползване на помещение – общинска собственост - ЦПЛР Тетевен се помещава в салон от 65 кв. м., разделен на зони за занимания по интереси и с обособена зона за административна дейност. Спортните занимания се провеждат на стадион „Георги Бенковски“, а летните – на басейн „Олимп“.

За занимания в детските градини се ползват базите на съответната детска градина.

За група Туризм се ползват изградените екопътеки в община Тетевен, Парк за приключения „Адреналин“, хижи в тетевенския балкан и др.

Център за подкрепа за личностно развитие - гр. Троян

С Решение на Общински съвет – Троян е приет Правилник за устройството и дейността на Център за подкрепа за личностно развитие – Троян. Освен ресурсно подпомагане ежегодно в ЦПЛР близо 300 деца и ученици участват в различни форми, създадени изцяло по тяхно желание. В областта на „Науката и технологиите“ са сформирани: школа по „Информационни технологии“, школа по „Електротехника и електроника“, школа по „Конструиране“ и в област „Изкуствата“: ателие „Керамика“ - 2 групи, ателие „Пирография“ вокална група „Щурче“, театрална школа и школа по „Изобразително изкуство“ с 10 групи.

Учебна година	Брой групи	Брой деца и ученици обхванати в групите	Брой организирани изяви	Брой участия в изяви на регионално, национално и международно ниво	Персонал, назначен по трудови правоотношения (щ. бр.)
2022/23	17	249	20	16	3,2
2023/24	20	304	18	16	3,3
2024/25	18	280	29	15	3,1

Постоянно действащи групи - 28 броя /6 групи ресурсно подпомагане; 1 психологическа група (допълнителна подкрепа); 3 логопедични групи (1 за допълнителна подкрепа и 2 за обща); 18 групи занимания по интереси;

Временно действащи групи през ваканциите – 1 сборна лятна група;

Включване на децата и учениците от ЦПЛР в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално и международно равнище:

- Участия в международни състезания и конкурси - 3 участия;
- Участия в национални състезания и конкурси – 13 участия;
- Участия в областни състезания и конкурси – 1;
- В общински конкурси и инициативи - 11.

Педагогически и непедагогически персонал в ЦПЛР:

- Педагогически персонал: 1 директор; 6 ресурсни учители (5,5 щата); 1 психолог (0,5 щат); 2 логопеди (2 щата); 1 учител в ЦПЛР (0,5 щат); 6 ръководители на групи занимания по интереси (1,6 условни щата).

- Непедагогически персонал: 1 счетоводител (0,5 щат); 1 хигиенист (0,5 щат);

Материалната база на центъра включва 4 кабинета и 2 зали, като в един кабинет или зала се провеждат две или три дейности по утвърден график. Работните помещения са ремонтирани, оборудвани и обзаведени, съобразно нуждите на дейността.

За развитие на спортните умения, стимулиране на здравословен начин на живот и правилно

развитие на подрастващите Община Троян вече няколко години реализира програмите: „Научи се да плуваш“ и „Научи се да караш ски“. През 2024 г. е осигурен безплатен транспорт и обучение на 230 ученици по проекта на ММС „Научи се да караш ски“. По общинската програма „Научи се да плуваш“ е предоставена база и специалисти на 600 деца за придобиване на първоначални умения за плуване. През 2024 г. за първи път е проведена инициативата „Започни да играеш шах“ с участието на 27 деца от начален етап. Независимо от създадените условия за безплатно участие, интересът към инициативата не е покрил очакванията и през 2025 година обучение няма да се провежда.

По Програма „Спорт за децата в свободното време“ за 2024 г. участват 90 ученици, а по Програма към БФС „Футбол в детската градина“ участват 380 деца.

През 2024 г. ПГМЕТ „Акад. Ангел Балевски“ – гр. Троян продължи да работи по НП „Ученически олимпиади и състезания“, Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ по проекта е създадена група по Техническо чертане със заети призови места в национален кръг на олимпиада по техническо чертане.

ПГМЕТ „Акад. Ангел Балевски“ – гр. Троян е единственото училище, което през изминалите две години е отговаряло на изискванията на националната програма за участие при класиране на ученици на призови места на национален кръг.

Децата и учениците с изяви дарби се стимулират по Общинска програма за закрила на деца с изяви дарби в областта на науката, спорта и изкуствата, по която за 2023 г. са наградени 85 деца и ученици, а финансирането от общинския бюджет е на стойност 5400 лв. За изминалата 2024 г. 91 деца и ученици са наградени като общата сума е 5800 лв. Броят на децата, които се подпомагат от община Троян с еднократна финансова помощ, се е увеличил. Ежегодно общинска администрация отправя покана към образователни институции и спортни клубове за предложения от тяхна страна на състезания, които да се включат към Общинската програма за деца с изяви дарби. Все още броят на децата, които кандидатстват към общинската програма със спортни постижения е по-висок спрямо тези, които имат постижения в сферата на науката.

Награди за изяви и талантиливи ученици „Бризби“ през 2024 г. са връчени за 34-ти път на 31 ученици от община Троян, които през изминалата година са постигнали високи постижения в областта на науката, спорта и културата и са издигнали престижа на образователните институции, в които се обучават. Една награда получи и отборът по „Автотранспортна техника“ на ПГМЕТ „Акад. Ангел Балевски“ – гр. Троян. През 2023 г. наградата „Бризби“ получават 32-ма ученици от 7 училища в общината.

Две специализирани училища предоставят необходимата материална база за общежитие, като приемат ученици от цялата страна – за защитената паралелка за „Планински водачи“ / СУ „В. Левски“ с. Черни Осъм/ и паралелките по „Керамика“ и „Рекламна графика“ / НУПИ „Проф. Венко Колев“ в общината.

2.2. Състояние на мрежата от социални услуги в област Ловеч

Община Априлци

- **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ)** – Априлци, кв. Център, ул. „Йонко Карагъзов“ № 21. Доставчик на социалната услуга е община Априлци, държавно делегирана дейност. Капацитетът на социалната услуга е 20 места.
- **Дом за стари хора (ДСХ) „Ганка и Георги Събчеви“** – Априлци, кв. Център, ул. „Йонко Карагъзов“ № 21. Доставчик на социалната услуга е община Априлци, държавно делегирана дейност. Капацитетът на специализираната институция е 30 места.
- **Асистентска подкрепа** – гр. Априлци, ул. „Йонко Карагъзов“ № 21. Капацитетът на услугата е 13 потребители.

Община Летница

- **Център за социална рехабилитация и интеграция** – с. Крушуна, община Летница, ул. „Костадин Стойков“ № 11. Доставчик на социалната услуга е община Летница, държавно делегирана дейност. Капацитетът на услугата е 20 места.
- **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания** – Летница, бул. „България“ № 15. Доставчик на социалната услуга е община Летница, държавно делегирана дейност. Капацитетът на услугата е 20 потребители.
- **Център за настаняване от семеен тип** – с. Крушуна, община Летница, ул. „Костадин Стойков“ № 11. Доставчик на социалната услуга е община Летница, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТСХ – с. Крушуна е 15 места.
- **Асистентска подкрепа** – гр. Летница, бул. България № 19, ет. 2. Капацитетът на услугата е 15 потребители.

Община Ловеч

- **Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Здравец“ (ЦНСТДБУ)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“ № 41. Доставчик на социалната услуга е Община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТДБУ е 10 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Лале“ (ЦНСТДБУ)** – Ловеч, бул. „България“ № 67. Доставчик на социалната услуга е Община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТДБУ „Лале“ е 12 места.
- **Център за обществена подкрепа (ЦОП)** – Ловеч, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 28 и гр. Ловеч, кв. „Дикисана“, ул. „Иларион Ловчански“ № 1. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Граждански инициативи“ – Ловеч. Капацитетът на социалната услуга е 100 места.
- **Наблюдавано жилище (НЖ)** – Ловеч, кв. „Здравец“, бл. 203, вх. В, ап. 18. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Граждански инициативи“. Капацитетът на социалната услуга е 4 места.
- **Наблюдавано жилище за младежи (НЖМ)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“, бл. 203, вх. А, ет. 2, ап. 3. Капацитет: 6 места.
- **Социални жилища за настаняване на уязвими групи** - Ловеч, кв. „Гозница“. Общинско социално жилище е с 49 апартамента за 123 лица.
- **Център за социална рехабилитация и интеграция за лица и деца, жертва на насилие** – Ловеч, кв. „Вароша“, ул. „Величка Хашнова“ № 22. Фондация „Център отворена врата“ – София управлява и финансира социалната услуга. Капацитетът е 30 места за консултации с 4 места за кризисно настаняване. В град Ловеч, социалните услуги „Център за социална рехабилитация и интеграция“ с капацитет 20 места и Кризисен център с капацитет 4 места за подкрепа на лица в т. ч. деца жертви на насилие се предоставят от Фондация „Център отворена врата“. С Решение на ОС – Ловеч, за реализиране на дейността на фондацията е предоставен за безвъзмездно ползване имот, с адрес: гр. Ловеч, ул. „Величка Хашнова“ № 22.
- **Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства (ДЦПДУТС)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“ № 41, ет. 1. Капацитет: 30 места дневна грижа.
- **Преходно жилище за деца (ПЖД)** - Ловеч, ж.к. „Здравец“ № 42, ет. 2. Капацитет: 8 места.
- **Защитено жилище за лица с физически увреждания „Свети Константин и Елена“ (ЗЖЛФУ)** – Ловеч, ул. „Ал. Стамболийски“ № 3А. Доставчик на социалната услуга е община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЗЖЛФУ е 8 места.

- **Защитено жилище за лица с физически увреждания „Свети Николай“ (ЗЖЛФУ)** – Ловеч, ул. „П. Р. Славейков“ № 7. Доставчик на социалната услуга е община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЗЖЛФУ е 8 места.
- **Защитено жилище за лица с умствена изостаналост „Лилавата къща“ (ЗЖЛУИ)** – Ловеч, ул. „Д. Пъшков“ № 4. Доставчик на социалната услуга е община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЗЖЛУИ е 6 места.
- **Защитено жилище за лица с психични разстройства (ЗЖЛПР)** – Ловеч, ул. „Княз Ал. I Батенберг“ № 16. Управление на социалната услуга е възложено на Фондация „Глобална инициатива в психиатрията“ – София. Капацитетът на ЗЖЛПР – Ловеч е 8 места.
- **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ)** – Ловеч, ул. „Княз Ал. I Батенберг“ № 16. Управлението на социалната услуга е възложено на Фондация „Глобална инициатива в психиатрията“ – София. Капацитет: 40 места.
- **Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Закрила“ – Ловеч. Капацитетът на ДЦДМУ – Ловеч е 46 места.
- **Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ)** – Ловеч, ул. „Стефан Караджа“ № 16. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Граждански инициативи“ – Ловеч. Капацитетът на социалната услуга е 25 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания „Надежда“ (ЦНСТДМУ)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“ № 49. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Граждански инициативи“ – Ловеч. Капацитетът на ЦНСТДМУ е 14 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания „Любов“ (ЦНСТДМУ)** – Ловеч, ж.к. „Здравец“ № 50. Управлението на социалната услуга е възложено на Сдружение „Граждански инициативи“ – Ловеч. Капацитетът на ЦНСТДМУ е 14 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост „Вяра“ (ЦНСТПЛУИ)** – Ловеч, ж.к. „Младост“ № 44. Доставчик на социалната услуга е община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТПЛУИ е 14 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция „Свети Иван Рилски“ (ЦНСТПЛД)** – Ловеч, ул. „Стефан Караджа“ № 24. Управлението на социалната услуга е възложено на Фондация „Глобална инициатива в психиатрията“ – София. Капацитетът на услугата е 8 места.
- **Дом за пълнолетни лица с физически увреждания (ДПЛФУ)** – с. Сливек, общ. Ловеч, ул. „Трети март“ № 2А. Доставчик на социалната услуга е Община Ловеч, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ДПЛФУ е 40 места,
- **Асистентска подкрепа** – Ловеч, кв. Вароша, ул. Тодор Кирков № 5, капацитет на услугата 163 лица.

Сдружение „Граждански инициативи – гр. Ловеч“, в качеството на доставчик на социални услуги, осъществява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, чрез предоставяне на общодостъпни социални услуги. ЦСРИ и ЦОП предоставят възможност за интегрирани социални, психологически, логопедични, рехабилитационни услуги и подкрепа в следните направления:

Община Луковит

- **Център за обществена подкрепа (ЦОП)** – Луковит, ул. Възраждане № 53-55, ет. 4 и ул. Момина сълза № 20. Капацитетът на социалната услуга е 30 потребители.
- **Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТДМУ) „Здравец“** – гр. Луковит, ул. „Неофит Рилски“, № 4. Доставчик на социалната услуга е община Луковит, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТДМУ е 14 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТДМУ) „Зорница“** – гр. Луковит, ул. „Гето Йошев“, № 20. Доставчик на социалната услуга е община Луковит, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦНСТДМУ е 14 места.
- **Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ)** – гр. Луковит, ул. „Христо Ботев“, № 26. Доставчик на социалната услуга е община Луковит, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦСРИ е 30 места.
- **Дневен център за деца/младежи с увреждания (ДЦДМУ)** – гр. Луковит, ул. „Христо Ботев“, № 26. Доставчик на социалната услуга е община Луковит, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ДЦДМУ е 20 места.
- **Защитено жилище за лица с физически увреждания (ЗЖЛФУ)** – гр. Луковит, ул. „Воденичарска“, № 2А. Доставчик на социалната услуга е община Луковит, държавно делегирана дейност. Капацитетът на услугата е 6 места.
- **Асистентска подкрепа** – Луковит, ул. Възраждане № 73, капацитет на услугата 50 потребители.

Община Луковит реализира и Механизъм за лична помощ, съгласно Закона за лична помощ и наредбата към него. 52 от потребителите са деца, с:

- Физическа недостатъчност;
- Интелектуална недостатъчност;
- Психическа недостатъчност;

22 деца от уязвими групи получават „Топъл обяд“, финансиран от европейска програма за храни.

Община Тетевен

- **Център за обществена подкрепа (ЦОП)** – гр. Тетевен, ул. „Здравец“ № 19. Доставчик на социалната услуга е община Тетевен, държавно делегирана дейност. Капацитетът на услугата е 60 потребители.
- **Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост (ЦНСТПЛУИ)** – с. Гложене, община Тетевен, ул. „Н. Й. Краев“ № 18. Услугата е държавно делегирана дейност с доставчик Община Тетевен. Капацитетът на ЦНСТПЛУИ е 12 места.
- **Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ)** – гр. Тетевен, ул. „Боева могила“, № 5. Доставчик на услугата, държавно делегирана дейност, е Община Тетевен. Капацитет на ДЦДМУ е 36 потребители.
- **Дневен център за деца и младежи с увреждания – седмична грижа (ДЦДМУ–СГ)** – гр. Тетевен, ул. „Боева могила“, № 5. Услугата е държавно делегирана дейност с доставчик Община Тетевен, с капацитет 8 потребители.
- **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ)** - гр. Тетевен, ул. „Димитър Благоев“, № 62. Услугата е държавно делегирана дейност и е с капацитет 12 потребители.

- **Асистентска подкрепа** – Тетевен, ул. Полковник Орлов № 3, капацитет на услугата 59 потребители.

Дневен център за лица с увреждания – гр. Тетевен е структура, която предоставя социални услуги на деца, младежи и пълнолетни лица с увреждания. Услугите са насочени към създаването на условия за цялостно обслужване и подкрепа в ежедневието на потребителите, през деня или седмично. Доставчик на услугите е Община Тетевен.

Проект "Услуги за ранно детско развитие на Общностен център за деца и семейства - Тетевен", изпълнява дейности за предоставяне на услуги за ранно детско развитие от създадения по Проект за социално включване - "Общностен център за деца и семейства - Тетевен".

Община Троян

Център за обществена подкрепа

Центърът за обществена подкрепа е създаден за деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства. За 2023 г. в центъра са работили с 30 деца и ученици. През 2024 г. потребителите се увеличават на 32, като е работено и по следните направления:

- Оценка на родителския капацитет – 8 случая.
- Превенция на рисковото поведение – 3 случая.
- Психологическо консултиране при деца жертви на насилие – 3 случая.
- Психо-социално консултиране – 4 случая.
- Подкрепа и консултиране на семейства в общността – 5 случая.
- Консултиране и подкрепа на дете и приемните му родители – 2 случая.
- Повишаване на родителския капацитет – 19 случая.
- Обучение за осиновители – 6 случая.

Дневен център за подкрепа на деца и младежи с увреждания и техните семейства – гр. Троян, ул. „34-ти Троянски полк“ № 42. Услугата е с капацитет 30 места дневна и 60 консултативна грижа.

Дневният център за деца и младежи с увреждания е създаден през 2019 г. за целева група от 0 до 29 г. От 2024 г. младежите са насочени към Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания, за това потребителите на услугата намаляват от 120 през 2023 г. до 71 през 2024 г.

Услугата осигурява безплатна храна, съобразена с възрастта и индивидуалните особености на потребителите, ползващи дневна грижа, в зависимост от продължителността на престоя.

- Осигуряват се целодневни, полудневни и почасови услуги в специализирана среда и мобилно, според индивидуалните потребности на потребителите
- Дневна грижа и подкрепа за придобиване на трудови умения за деца с трайни увреждания (определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност);
- Информирание и консултиране, застъпничество и посредничество, общностна работа, терапия и рехабилитация и обучение за придобиване на умения за деца, вкл. в риск и с увреждания.
- **Център за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР) – Троян.** Услугата се предоставя от община Троян, чрез държавния и общински бюджет.
- **Защитено жилище за лица с физически увреждания (ЗЖЛФУ) – с. Дълбок дол, община Троян**, ул. „Иван Дончев“ № 46. Доставчик на социалната услуга е община Троян, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЗЖЛФУ е 6 места.

- **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ) – с. Дълбок дол, община Троян**, ул. „Иван Дончев“ № 46. Доставчик на социалната услуга е община Троян, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ДЦПЛУ е 6 места.
- **Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция - с. Добродан, общ. Троян**, ул. „Св. Кирил и Методий“ № 1. Управлението на социалната услуга е възложено на „Хуманност и Дълголетие“ ООД – София, държавно делегирана дейност. Капацитетът на услугата е 12 места.
- **Асистентска подкрепа – гр. Троян**, ул. “Любен Каравелов“ № 42, капацитет на услугата 107 потребители.

Община Угърчин

- **Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ) – гр. Угърчин**, пл. „Свобода“ № 3. Доставчик на услугата е община Угърчин, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ЦСРИ е 15 места.
- **Дом за стари хора (ДСХ) – гр. Угърчин**, пл. „Свобода“ № 3. Доставчик на социалната услуга е община Угърчин, държавно делегирана дейност. Капацитетът на ДСХ е 40 места.
- **Асистентска подкрепа – гр. Угърчин**, пл. Свобода № 1. Капацитетът на услугата е 23 потребители.

Община Ябланица

- **Асистентска подкрепа – гр. Ябланица**, ул. Възраждане № 3. Капацитетът на услугата е 19 потребители.

2.3 Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП)

На територията на област Ловеч се наблюдава положителна тенденция по отношение на обхващане на учениците със специални образователни потребности в образователния процес. Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование в област Ловеч, който се явява специализирано обслужващо звено по чл. 27 и чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗПУО работи активно с деца и ученици със специални образователни потребности. ЦПЛР – Троян и НПО сектора, също обслужват голям процент деца и ученици с тежки диагнози, разпределени в осемте града на областта.

ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование регламентират екипна работа за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие чрез създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците. Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в детските градини, в училищата и в централите за подкрепа за личностно развитие.

Брой деца/ученици на ресурсно подпомагане по общини:

Учебна 2023/2024 г.	Априлци	Летница	Ловеч	Луковит	Тетевен	Троян	Угърчин	Ябланица	Общо
Деца на ресурсно подпомагане	0	4	34	5	10	22	2	0	77
Ученици на ресурсно подпомагане	7	13	95	35	39	53	17	16	275
Общо деца и ученици на	7	17	129	40	49	75	19	16	352

ресурсно подпомагане									
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Учебна 2024/2025 г.	Априлци	Летница	Ловеч	Луковит	Тетевен	Троян	Угърчин	Ябланица	Общо
Деца на ресурсно подпомагане	0	6	28	9	11	22	4	1	81
Ученици на ресурсно подпомагане	8	10	91	36	42	57	14	17	275
Общо деца и ученици	8	16	119	45	53	79	18	18	356

2.4. Обезпеченост на образователната система със специалисти и осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие

На територията на област Ловеч в двадесет и три /23/ училища има назначени педагогически съветници, а в девет /9/ училища психолози. Назначени психолози има и към ЦПЛР – гр. Троян, РЦПППО – Ловеч, ЦСОП – „Васил Левски“ – гр. Ловеч. Назначени логопеди има към осем /8/ училища. В останалите детски градини и училища, при възникнала нужда за община Троян се осигуряват специалисти от ЦПЛР – Троян, за общините Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Угърчин и Ябланица се осигуряват от специалисти от РЦПППО – Ловеч.

В петнадесет /15/ детски градини на територията на област Ловеч се осигурява допълнителна подкрепа за личностно развитие, съгласно чл. 187, ал. 1, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

В РЦПППО – Ловеч работят 22 ресурсни учители, 3 логопеди и 4 психолози. Те осигуряват допълнителна подкрепа на всички деца и ученици със специални образователни потребности в област Ловеч. С децата със специални образователни потребности в детските градини работят ресурсен учител, логопед и/или психолог от РЦПППО след подадено заявление от родител за обследване и извършване на функционална оценка на индивидуалните потребности и изготвяне на становище от Екипа за подкрепа на личностното развитие (ЕПЛР) в образователната институция и одобрение от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности (РЕПЛРДУСОП) към РЦПППО – област Ловеч. Философията на приобщаващото образование е децата и учениците със специални образователни потребности да се подпомагат в групата/класа в зависимост от препоръките на ЕПЛР, описани в план за подкрепа.

Община Луковит В СУ „Алеко Константинов“ - гр. Луковит, ПГСС „Сергей Румянцев“ - гр. Луковит и в ДГ „Слънце“ – гр. Луковит има назначен психолог. В ДГ „Слънце“ – гр. Ловеч има и логопед. В Обу „Неофит Рилски“ - с. Дерманци- социален работник.

2.5. Материални условия в институциите по отношение на обучението на ученици със специални образователни потребности

Материално-техническата база на РЦПППО - Ловеч е: кабинет за сензорна терапия, кабинет за социални умения и рехабилитация, логопедичен кабинет, ресурсен кабинет с Монтесори

материали и езиково-говорна рехабилитация, кабинет на психолог, обособена зона за специализирана библиотека на обслужващото звено в подкрепа на специалисти, общообразователни учители, студенти и родители, терапевтична зала с интерактивен под и солна стая.

За всички специалисти са осигурени персонални и мобилни компютри, мултифункционални копирни устройства, мултимедиен проектор и екран и аудио системи, лаптопи с тъч скрийн 3 бр. - HANNSPREE HT225, софтуер за синтезирана реч ДАРИЯ и софтуер за комуникатор 5. Разполагат с богат набор от дидактични материали, помощни средства и образователни материали, необходими за децата/учениците на допълнителна подкрепа от конкретната група.

Община Ловеч

В училищата в община Ловеч има осигурени ресурсни кабинети с добре оборудвана база за дейностите за осигуряване на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности. В детските градини възможностите за организиране на такива кабинети са по-ограничени. 10 (десет) ресурсни учители от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, гр. Ловеч обезпечават допълнителната подкрепа на 105 (сто и пет) деца и ученици със специални образователни потребности от 7 детски градини, 11 общински училища, ПГИТУ – гр. Ловеч, НПГВМ „Проф. д-р Д. Димов“ – гр. Ловеч и ЧОУ „Св. Седмочисленици“ – гр. Ловеч по данни към 30.09.2024 година.

2.6. Кариерно ориентиране на учениците

Кариерното ориентиране като част от общата подкрепа за личностно развитие е насочено към откриване на интересите и способностите на учениците и формиране на адекватна самооценка за избор на професия и подготовка за успешна професионална реализация. Кариерно ориентиране и консултиране се провежда в Центровете за подкрепа на личностното развитие в общините.

Община Ловеч

На всички училища в общината е предоставена Годишна програма с предложени теми, обединяващи създадените ресурси и добри практики, като една от целите е работа с ученици, застрашени от отпадане, и ученици със специални образователни потребности. Програмата е разработена с теми за работа с ученици в различни степени на образование.

През учебната 2023/2024 година са консултирани 1 988 деца и ученици, проведени са 196 индивидуални консултации с ученици и 2 индивидуални консултации с родители и граждани по въпроси, свързани с продължаващото образование и професионална реализация, прехода от една образователна степен към друга, както и групова работа с учениците от различни целеви групи. Проведени са работни срещи с директори на училища, учители, МОН и НПО относно организиране на дейности по кариерно ориентиране.

Община Луковит

Кариерно ориентиране на учениците се провежда от педагогически съветник, за 3-ма ученици в ОУ „Васил Левски“- с. Торос - беседи в часа на класа;

Общата подкрепа за личностно развитие, проведена на територията на СУ „Алеко Константинов“ – гр. Луковит, включва: кариерно ориентиране на учениците – разглеждане на теми „Моето първо работно място“ в час на класа, провеждане на беседи от педагогически съветници;

Община Троян

През 2023 г. е реализирана и инициативата „Училище и бизнес - ръка за ръка“ съвместно с

Бюро по труда Троян и Община Троян, която включва посещения по училища и представяне на дейността на Агенция по заетостта. През 2024 г. инициативата е доразвита чрез проучване желанията на учениците и посещение на място при работодатели от община Троян.

На учениците в гимназиален етап е нужно по-задълбочено представяне на възможностите за продължаване на образованието и за това ЦПЛР организира кандидатстудентска борса Троян 2024 за всички интересувани се ученици в общината. На срещата присъстват представители на 11 висши учебни заведения: В хода на събитието е предоставена актуална информация относно програмите на обучение, сроковете за кандидатстване, условията за прием и настаняване.

2.7. Работа с деца с изявени дарби

Община Априлци

С Правилник за отпускане на еднократна финансова помощ за жители на община Априлци от Общински съвет Априлци са приети критерии за отпускане на еднократна финансова помощ за даровити деца.

Община Ловеч

Община Ловеч прилага мерки за специална закрила на деца с изявени дарби, с цел насърчаване на творческите заложби и потребности на децата. Право на специална закрила има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството и спорта, посещаващо детска градина, училище и център за подкрепа на територията на Община Ловеч. През 2023 година са предоставени стипендии по 60 лв. месечно за една календарна година на 6 деца и ученици с изявени дарби. През 2024 година са предоставени стипендии по 60 лв. месечно за една календарна година на 1 ученик с изявени дарби.

В Община Ловеч се прилагат и разпоредбите на „Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби“, приета с ПМС № 298/17.12.2003 г. Стипендия за стимулиране на деца с изявени дарби се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта на ученик от държавно и частно училище или от кмета на съответната община на ученик от общинско училище, който е класиран за съответната календарна година по мярка от съответния раздел на Програмата по чл. 11, ал. 1 от „Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби“. Средствата за изпълнение на Програмата са от Централния бюджет.

През 2023 година са предоставени стипендии по 135 лева месечно за срок от една календарна година на 3 ученици от община Ловеч за класиране на призови места в областите изкуство и наука. През 2024 година са предоставени стипендии по 135 лева месечно за срок от една календарна година на 1 ученик от община Ловеч в област наука за класиране на призово място в Национална олимпиада.

Стипендия на името на акад. Димитър Мишев в размер на 1 000 лева годишно за ловешки ученици с постоянен и/или настоящ адрес в община Ловеч, записани или обучаващи се като студенти редовно обучение, в областта на физиката, електрониката, автоматизацията и електротехниката за 2023 г., поради липса на кандидати, не е предоставяна, за 2024 г. е дадена на студент в III курс за академичната 2024/2025 година по специалност „Компютърни науки“ във факултет „Математика и информатика“ на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

Община Луковит

Брой деца и ученици с изявени дарби: 37

Община Тетевен

Брой деца и ученици с изявени дарби в детските градини и училищата: 56

Община Троян

За 2024 г. – 91 деца и ученици са получили специална закрила съгласно Правилника за условията и реда за осигуряване на закрила на деца и ученици с изявени дарби в община Троян, а за 2023 г. броят им е бил 85.

Забележка: Към момента на изготвяне на анализа на потребности от подкрепа за личностно развитие на деца и ученици, няма конкретна информация за деца и ученици с изявени дарби от общините *Априлци, Летница, Угърчин и Ябланица*.

2.8. Напускане на образователната система. Деца в риск

За област Ловеч брой отписани от училище ученици до 16 годишна възраст, по чл. 173, ал. 2, т. 2 от ЗПУО през учебната 2023/2024 г.:

Община	Брой отписани ученици
Априлци	0
Летница	1
Ловеч	1
Луковит	30
Тетевен	9
Троян	1
Угърчин	0
Ябланица	34
Общо за област Ловеч	76

За учебната 2023/2024 г. броят на децата и учениците със статус „незаписан“ в ИСРМ е 54;
За учебната 2024/2025 г. броят на децата и учениците със статус „незаписан“ в ИСРМ е 39;

Община Априлци

1 ученик преждевременно е напуснал образование през учебната 2023/2024 г. (18 – 24 навършени години).

Община Летница

За учебната 2023/2024 г. са констатирани следните обстоятелства:

- отпаднал един ученик;
- преместени в други училища - общо 7 бр. ученици;
- преминали в СФО /свободна форма на обучение/ 9 бр. ученици;
- преместени 23 бр. ученици - в чужбина;
- допълнително записани ученици по време на учебната годината 19 бр.
- Най-честите причини за социално изключване на деца и ученици са:
- в много случаи се наблюдава неправилно степенуване на приоритетите в семейството и/или дефицит на родителски капацитет;
- за някои от родителите образованието и реализацията на детето не са приоритет;
- отсъствие на родителите от дома и невъзможност заместващите ги лица да оказват контрол;
- липса на постоянен родителски контрол, лоши хигиенни и битови условия.

Община Ловеч

От Отдел „Закрила на детето” при Дирекция „Социално подпомагане“ – Ловеч през 2023 година е извършена проверка по 280 сигнала за деца в риск, като от тях 192 сигнала са за деца с настоящ адрес на територията на Община Ловеч. След социално проучване са предприети съответните мерки за закрила спрямо деца в семейна и извън семейна среда, като се работи по следните случаи:

- за деца, отглеждани в семейства на близки и роднини – 25;
- за деца, отглеждани в професионални приемни семейства – 10;
- за деца, реинтегрирани успешно в биологичните си семейства или семейства на осиновители – 7.

В останалите случаи, по които се работи, са предприети мерки за закрила в семейна среда, като активно се използва ресурса на наличните социални услуги в гр. Ловеч – Център за обществена подкрепа (ЦОП), Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ), Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ), Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства (ДЦПДУТС). Към края на 2023 г. в центровете за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа са настанени общо 42 деца.

От отдел „Закрила на детето” гр. Ловеч през 2024 година е извършена проверка по 354 сигнала за деца в риск, като от тях 267 са за деца, живущи на територията на Община Ловеч. След социално проучване са предприети съответните мерки за закрила спрямо деца в семейна и извън семейна среда, като се работи по следните случаи:

- за деца, отглеждани в семейства на близки и роднини – 25;
- за деца, отглеждани в професионални приемни семейства – 10;
- за деца, реинтегрирани успешно в биологичните си семейства или семейства на осиновители – 5.

През 2023 година с направления и заповеди към ЦОП – Ловеч са насочени 56 деца и техните родители, а към ДЦДМУ – Ловеч с направления и заповеди са насочени 5 деца, издадени са и 6 направления за деца към ЦСРИ – Ловеч.

Във връзка с промените, въведени със ЗСУ, и осигуряване на правото на ползване на социални услуги на деца, в това число и деца с увреждания, през 2023 година са изготвени общо 35 броя Предварителни оценки на потребностите на деца от социални услуги или на кандидат-осиновители по подадени заявления за ползване на социални услуги в общността.

През 2024 година с направления и заповеди към ЦОП – Ловеч са насочени 45 деца и техните родители, а към ДЦДМУ – Ловеч с направления и заповеди са насочени 2 деца. Изготвени са общо 49 броя Предварителни оценки на потребностите на деца по подадени заявления за ползване на социални услуги в общността от техните родители.

Към 31.12.2024 г. в центровете за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа: Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания (ЦНСТДБУ), Центъра за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТДМУ) и Преходно жилище (ПЖ) – са настанени общо 38 деца.

Община Луковит

Брой деца и ученици в риск от социално изключване:

Училище/ детска градина	брой ученици
ПГСС „Сергей Румянцев“ - гр. Луковит	20
СУ „Алеко Константинов“ - гр. Луковит	12
ОУ „Христо Ботев“ - с. Румянцево	3
ОБУ „Неофит Рилски“ - с. Дерманци	15

Община Тетевен

12 отпаднали от общия брой учащи до 16/18 години през учебната 2023/2024 г.

Община Угърчин

През годините МКБППМН се утвърди не само като коригираща отклоненията от нормалното поведение в обществото на младите хора, но и със силната си превантивна дейност, която се изразява в кампании и организиране на събития, насочени към личностното развитие на децата и учениците. В своята работа МКБППМН си взаимодейства с различни специалисти: психолог, педагози и обществен възпитател, служители на РУ на МВР, които оказват помощ на родителите и учениците.

Община Ябланица

Обхват в предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование:

- 32 (брой) отпаднали от общия брой учащи до 16/18 години през учебната 2023/2024 г.
- 7 (брой) преждевременно напусналите образование и обучение през учебната 2023/2024 г. (18 – 24 навършени години):

2.9. Деца и ученици с хронични заболявания

Община Ловеч

По обобщени данни от РЗИ, в община Ловеч за учебната 2023/2024 година подлежащи на профилактичен преглед са 893 деца и 3 924 ученици (общо 4 817). Преминали на профилактичен преглед са 893 деца и 3 701 ученици (общо 4 594): при децата от 1 до 6 – годишна възраст (без децата в детските ясли) са обхванати 100 %, а при учениците от 7 до 18 – годишна възраст са обхванати 94,32 %, или 95,37 % спрямо общия брой деца и ученици.

В детската възрастова група от 1 до 6-годишна възраст са регистрирани 30 случая на заболявания (3,3 % от всички прегледани деца). С нарушения на рефракция и акомодация са 7 случая (23,3 % от регистрираните случаи), с пневмонии 4 случая (13,3 % от регистрираните), с астма 4 случая (13,3 % от регистрираните). Останалите заболявания са единични.

На диспансерно наблюдение подлежат общо 51 деца. С най-голям дял са децата с намалено зрение на двете очи – 10 случая (19,6 % от диспансерно наблюдаваните), с астма са 8 случая (15,6 % от диспансерно наблюдаваните). Останалите заболявания са единични случаи.

При оценката на ръста в групата на нормата са 92,3 % от децата, с ръст в разширена норма са 5,3 % и 2,4 % от децата са в групата извън норма. Относно телесна маса 90 % от децата са в норма, 8,3 % – в разширена норма, а в групата извън нормата попадат 1,7 %.

Индивидуалната оценка на физическата дееспособност в детските градини се определя съвместно с педагог. Според информацията, предоставена от медицинските специалисти, 893 деца са покрили нормите, т. е. 100 % от всички подлежащи.

При основните профилактични прегледи на 3 701 ученици от общината са регистрирани 153 заболявания (4,1 % от прегледаните). От тях с най-голям дял са случаите на затлъстяване – 23 случая (15 % от регистрираните заболявания), със специални симптоми и синдроми са 22 случая (14,3 % от регистрираните заболявания), със специфично забавяне в развитието също са 22 случая (14,3 % от всички регистрирани заболявания), със смущения в зрението са 12 случая (7,8 % от регистрираните), с астма – 11 случая (7,1 % от регистрираните), с епилепсия – 10 случая (6,5 % от регистрираните). Останалите заболявания са единични случаи.

Диспансеризирани са 185 ученици (4,9 % от всички ученици, преминали профилактичен преглед). С най-голям дял са случаите на астма – 43 случая (23,2 % от диспансеризираните), с намаление на зрението на едното или двете очи – 34 случая (18,3 % от диспансеризираните), с други поведенчески и емоционални разстройства – 19 случая (10,2 % от диспансеризираните), с епилепсия са 16 случая (8,6 % от диспансеризираните), с алергичен ринит, причинен от полени са 10 ученици (5,4% от диспансеризираните). Останалите случаи са единични.

Данните от антропометричните изследвания на учениците в Ловешка община показват, че с нормално тегло са 78,1 % от учениците. В групата на разширената норма са 16,3 %, а в групата извън нормата са 5,6 %, като една трета от тях са с наднормено тегло. При оценка на ръста 79,4 % от учениците са в норма, 14,2 % са в разширена норма и 6,1% са извън норма.

При изследване на физическата дееспособност на учениците, 99,2 % са получили оценка над среден (3). Освободени от часовете по физическо възпитание са 35 ученици – 0,8% от всички ученици. Няма включени в групи по лечебна физкултура.

Община Луковит

Брой деца и ученици с хронични заболявания: СУ „Алеко Константинов“ – гр. Луковит - 11; ПГСС „Сергей Румянцев“ – гр. Луковит - 6; ОУ „Св. св. Кирил и Методий“- с. Бежаново - 18; ОУ „Христо Ботев“ - с. Румянцево - 4; ОУ „Васил Левски“- с. Торос - 6.

Община Тетевен

Брой деца и ученици с хронични заболявания: 28

Община Троян

По данни на РЗИ за 2023 година на диспансерно наблюдение подлежат 36 деца с хронични заболявания, като най-много от тях са диспансеризирани от астма -10 случая (27,7% от диспансеризираните деца), други алергични ринити 5 случая (13,8% от диспансеризираните деца), алергични ринити причинени от полени 4 случая (11,1% от диспансеризираните деца). Останалите са единични случаи.

За отчетния период на 2024 г. данните за анализ на здравословното състояние на децата и учениците в област Ловеч, не са публикувани.

Община Угърчин

В Община Угърчин броят на децата с хронични заболявания е 3 от ОУ „Христо Ботев“ в с. Кирчево.

Индивидуализирана информация от Анализите на общините

Община Априлци

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни е утвърдена не само като коригираща отклоненията от нормалното поведение в обществото на младите хора, но и със силна превантивна дейност, която се изразява в кампании и организиране на събития, насочени към личностното развитие на децата и учениците. В своята работа МКБППМН си взаимодейства с различни специалисти: психолог, педагози и обществен възпитател, служители на РУ на МВР, които оказват помощ на родителите и учениците.

Читалищата на територията на община Априлци също допринасят за личностното развитие на децата и учениците, като три от тях имат танцови състави за деца на възраст между 4 и 18 години, в които децата активно участват, като имат изяви в множество фестивали в България.

Община Летница

Училищното настоятелство осъществява подкрепа и сътрудничество в училищния живот. Оказва помощ и съдействие на училището, работата му е насочена към обсъждане и разработване на становища и препоръки за подобряване работата с учениците и опазване живота и здравето им. Занимава се с развитие на дарителска дейност и осъществяване на взаимовръзка с фондации, творчески съюзи, участие на училищата в обществени проекти и др. Подкрепа за личностното развитие на децата и учениците се оказва и посредством

партньорството между различни институции, извън учебните заведения: РУО - Ловеч, Дирекция Социално подпомагане – Ловеч, Отдел “Закрила на детето“ - Ловеч, Дирекция „Бюро по труда“ - Ловеч.

На територията на Община Летница съществува изградена мрежа от 5 читалища – Народно читалище „Никола Й. Вапцаров 1873г.“ град Летница; Народно читалище „Искра-Летница 1997г.“ град Летница; Народно читалище „Цветан П. Петров-Велко 1905г.“ село Крушуна, Народно читалище „Развитие 1872г.“ село Горско Сливово; Народно читалище „Христо Кърпачев 1921г.“ село Кърпачево.

Читалищата заемат съществено място в обществения и културен живот в общината. Три от читалищата в община Летница са снабдени с компютри, с цел да се улесни достъпът на децата и учениците до информация, знания, комуникации, електронно съдържание и услуги.

Основната дейност, която се развива в читалищата на територията на община Летница е библиотечно-информационна и художествено-творческа дейност, изразяваща се в развитие на любителското и самодейно творчество. Читалищата участват активно и в културния календар на Община Летница и развиват дейности свързани с честване на национални празници и годишнини, пресъздаване на български обичаи, почитане на бележити българи, организиране на изложби, открити уроци и празници в сътрудничество със СУ „Бачо Киро“ град Летница. Те са в помощ и подкрепа на децата и учениците за тяхното личностно развитие.

Община Летница и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) полагат усилия за осъществяване възможности за спорт – с тяхна помощ в гр. Летница са изградени площадки с уреди за спорт на открито, с прилежащи към тях игрища за волейбол и футбол, игрище за минифутбол, места за отдих, почивка и дейности на открито.

Към община Летница работи здравен медиатор с основен акцент в работата -посредничество в процеса на осигуряване на достъп до здравни услуги на представители на уязвими малцинствени групи от населението и извършване на здравно–образователна дейност за профилактика на заболяванията. Здравният медиатор оказва подкрепа на деца и младежи за здравословен начин на живот, запознаване с различни болести и зависимости, помощ при нужда от специалист. Здравният медиатор работи в тясно сътрудничество с РЗИ гр. Ловеч по различни кампании, превенция на заболявания и грижа за здравето на децата и учениците.

Община Ловеч

В град Ловеч занимания по интереси в областта на изкуствата се провеждат в Ловчанско читалище „Наука – 1870“, НЧ „Зорница 2010 – Нено Щрегарски“ и НЧ „Бяла Анаста – 2016 г.“. В читалищата от селата в Община Ловеч занимания по интереси в областта на изкуствата се провеждат в общо 8 читалища – Баховица, Хлеvene, Лисец, Славяни, Малиново, Умаревци, Слатина и Чавдарци. Подробна информация за участниците през 2024 година:

Читалище	Вид дейност	Брой групи	Брой деца в групите	Брой индивидуални	Възраст	Участие във фестивали и конкурси
Ловчанско читалище „Наука-1870 г.“	Музикално изкуство.	4	188	90	4-17 г.	3
НЧ „Зорница 2010-Нено Щрегарски“	Народни танци, бойни изкуства.	4	62	-	5-18 г.	6
НЧ „Бяла	Народни танци,	9	155	-	3-18 г.	8

Анаста-2016г.“	класически балет, модерен балет, бойни изкуства, художествена гимнастика, музикално изкуство.					
8 читалища в села от община Ловеч	Народни танци, пеене, изобразителни и приложни изкуства, театрални игри с екологична насоченост, летни занимални.	19	266	2	4-18 г.	21
	ОБЩО:	36	671	92		38

Неправителствените организации със своята дейност подкрепят личностното развитие на децата и учениците в областите гражданско образование, изкуства и спорт.

Сдружение „Екомисия 21 век“ развива своята дейност в областта на гражданското образование и доброволчеството, чрез следните дейности през 2023 и 2024 година:

	Вид занимание	Брой деца/ младежи	Възраст
Постоянни			
	Доброволчески център	30	13 - 19 г.
	Участници в информационни кампании:	90	15 – 19 г.
	- местни кампании.	20	15 – 19 г.
	Участници в събития, свързани с:		
	- гражданско образование;	50	15 – 19 г.
	- екологични акции.	300	15 – 19 г.
	Общински ученически съвет	28	11 – 19 г.
	Еко клуб „Зелена надежда“ Ловеч	15	12 – 19 г.
Временни			
I. По проекти на „Екомисия 21 век“	1. Кампания Time to move 2023 /Евродеск България;	300	15 – 19 г.
	2. Кампания Time to move 2024 /Евродеск България;	300	15 – 19 г.
	3. Хепънинг „Младежите на Ловеч гласуват за чиста планета“ /Евродеск България.	200	15 – 19 г.
II. Участие в други проекти	На общинско ниво:		
	1. Проект „Млади природозащитници“;	40	6 – 19 г.
	2. Проект „Големи и малки доброволци в действие“;	200	3 – 7 г.
	3. Национална конференция „Васил Левски в историята, литературата и изкуството“, организирана съвместно с Община Ловеч.	60	12 – 19 г.
	На областно ниво:		
1. Проект „Младежки центрове на уменията“;	300	15 – 19 г.	
2. Проект „Младежки центрове на уменията -2“;	200	15 – 19 г.	

	3. Проект „Гражданите – гарант за върховенството на Закона“.	300	15 – 19 г.
--	--	-----	------------

Центърът за работа с доброволци към Регионална библиотека „Проф. Беню Цонев” – Ловеч организира събития и се включва в редица партньорски инициативи и проекти като:

- 14 февруари – Св. Валентин съвместно с БЧК;
- Фотоконкурс за селфи с книга;
- „Дари книга, подари любов” (1-28 февруари през 2023 и 2024 г.) съвместно с Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) – Ловеч;
- Футболен турнир за деца и младежи от 9 до 15-годишна възраст през 2023 г. и 2024 г.;
- „Важнослучване”, авторски спектакъл на Маргарита Костова;
- Първоюнски детски празник „Заедно – в света на игрите“ с организатори БЧК – Ловеч, Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ“, Сдружение „Знание“ – Ловеч и РД ПБЗН и със съдействието на доброволците от Център за работа с доброволци към библиотеката и Български младежки червен кръст (БМЧК);
- Кампания „Забавно лято”, проведена в Ловеч и населени места в Ловешка област, със съдействието на БЧК – Ловеч и Сдружение „МИГ“. През 2024 година „Забавно лято“ се провежда по проект на Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ“, финансиран от Община Ловеч по програма за Младежки дейности. Партньори на инициативата са БЧК – Ловеч, РД ПБЗН – Ловеч и Горско стопанство – Ловеч;
- „Лятна чуднотека“ с разнообразни занимания, която през 2024 година е с партньорството на ПИЦ към Община Ловеч и др.;
- Отбелязване на 12 август – Международен ден на младежта през 2023 и 2024 година;
- Еко приобщаващи игри с организатори Сдружение „Знание” и РЦПППО – Ловеч;
- „Седмица на детската пътна безопасност“, в която доброволците от Центъра за работа с доброволци към библиотеката, като част от инициативата, заедно с представители на БЧК и Пътна полиция посетиха ДГ „Снежанка“ – гр. Ловеч, ДГ „Мария Сиркова“ – гр. Ловеч и ДГ „Люляче“ – гр. Ловеч;
- „Ден без загинали на пътя“, превантивно-информационна кампания в рамките на Дните на безопасността на пътя с участие на доброволците от Центъра за работа с доброволци към библиотеката и от БМЧК;
- „Варошлийски вечери“, с организатор Регионален исторически музей – Ловеч;
- Представяне на програма Youth Exchange and Study (YES) от доброволката Ния Нешева, в която самата тя участва през 2023-2024 година, пред ученици от ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ и НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“;
- Креативни ателиета в инициативата Творческо пространство „Усмивка” – с организатори Сдружение „МИГ“ – Ловеч, РЦПППО – Ловеч и Сдружение „Граждански инициативи” – Ловеч. Творчески пространства „Усмивка” е финансирано от План за младежки дейности на Община Ловеч за 2023 година. Провежда се по повод 15 септември през 2023 и 2024 година;
- Финал на детските колоездачни серии Ловеч, през септември 2023 и 2024 година, като доброволците на БМЧК – Ловеч и на Центъра за работа с доброволци към РБ „Проф. Беню Цонев“ съдействаха за безпрепятственото преминаване през постове на велосипедното състезание в парк „Стратеш“;
- „Световен ден на ходене” през 2024 година с организатор Община Ловеч;
- През октомври БМЧК – Ловеч в партньорство с доброволците от Център за работа с доброволци към РБ „Проф. Беню Цонев“ проведе ситуационни игри на екологичната тема: „Разделното събиране на отпадъци“ и по програма „Хелфи“ в детските градини в гр. Ловеч: ДГ „Мария Сиркова“ – гр. Ловеч, ДГ „Снежанка“ – гр. Ловеч и ДГ „Люляче“ – гр. Ловеч. Програмата „Хелфи“ е обучителен модул, предназначен за деца и ученици до V клас, за да научат началните правила за оказване на първа помощ;

- Специална детска филмова прожекция по повод 3 декември – Международен ден на хората с увреждания, съвместно с РЦПППО – Ловеч, с подкрепата на Кино „Космос” и ВТВ;
- Участие в коледните работилници „Коледна изненада с кауза“ – благотворителна кампания на дамски клуб „Вдъхновение”;
- „Отвъд стената“ – театрално приключение за глухи и чуващи деца, с организатори Фондация „Арт юро” и Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ”;
- „Short cut – Млади режисьори снимат града си“, международен проект. Документален филм „До киното в Ловеч. Сърцето на града“ за бившето кино „Георги Димитров“ бе показан за първи път на конференцията „Кинообразование в училище” през месец януари. Представени са дейностите с ученици от СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Ловеч по проекта, финансиран от програма Еразъм+. Писателят, режисьор и сценарист Радослав Гизгинджиев се среща с учениците от СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Ловеч и доброволци от Центъра за работа с доброволци, като инициативата е част от проекта "Азбука на седмото изкуство" на Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ”;
- По проект „Кинодебати за устойчиво развитие“ ученици от СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Ловеч и „Киноклуб“ – Ловеч към Центъра за работа с доброволци към РБ „Проф. Беню Цонев” се включиха в три кинодебата и киноателиета. Младежкият филм „Летен театър без лято” бе представен на участниците в проведената пресконференция;
- Проектът „Силната си ти!”, изпълняван съвместно със Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ” и Сдружение „Знание“ – Ловеч, включва обучение на млади хора между 18 - 29 години по темите за насилието, основано на пола. Участваха ученици от СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Ловеч, СУ „Васил Левски“, гр. Троян, и Профилирана природо-математическа гимназия, гр. Ловеч. В представления по метода „форум театър“ взеха участие ученици от СУ „Тодор Кирков“, гр. Ловеч, както и писателят Радослав Гизгинджиев;
- Доброволците от Центъра за работа с доброволци към библиотеката и от БМЧК, проведеха занимания за децата в дните на първото издание на „Фестивал на побратимените градове“, организиран от Община Ловеч;
- Доброволците от Центъра участваха и в „Коледна работилница“ на 14.12.2024 г. в Младежки дом – Ловеч, с организатор Община Ловеч и в проект „Креативна експресия с глина“, финансиран от НФ „Култура“, изпълняван от Сдружение „Мисия. Иновации. Гражданство – МИГ“, в партньорство със Сдружение „Знание“ – Ловеч и РЦПППО – Ловеч. Към Център за работа с доброволци към Регионална библиотека „Проф. Беню Цонев” – Ловеч продължава да функционира „Киноклуб“, който провежда своите занятия всеки петък.

Сдружение „Танцьорите“ – гр. Ловеч организира занимания по интереси, свързани с фолклорното танцово изкуство.

Дейност	Брой групи	Брой деца в групата	Брой индивидуални	Възраст	Участие във фестивали и конкурси
Детски танцов състав „Магия“	4	120	-	от 5 до 14 г.	2
Фолклорен Танцов Ансамбъл „Магия”	1	25 ученици и 18 възрастни	-	от 5 до 18 г.	2

Спортните клубове в Ловеч предоставят възможност на учениците за активни спортни занимания и достигане до майсторски постижения:

Спортен клуб/Дейност	Брой групи	Брой деца в групата	Брой индивидуални	Възраст	Участие в състезания
----------------------	------------	---------------------	-------------------	---------	----------------------

			дуални		
ХК „Ловеч-98“	5	Общо: 100 деца по 20 в група		I. група: 7-9 г. II. група: 10-12 г. III. група: 12-14 г.	10 г. -12 12 г. -14
ХК „Осьм-Ловеч“	3	II. група: 16 III. група: 15		II. група: 10 год. III. група: 15-16 год.	16 г.-15 19 г.-13
СК „Вароша“ – Ловеч джудо и джу-джицу	2	II. група - 22 III. група - 11	2 в нац. отбор	II. група: 10 - 16 III. група: 15-18+	10 г.-2 15-18+г.-12
СК „Роксмайл“ – Ловеч	3	I-ва група - 23 II-ра група - 6 III-та група - 4	10	I-ва група до 12 г. II-ра група 12-14г. III-та група над 14 г.	2 състезателни двойки; 10 индивидуални; 2 формации от по 7-10 човека
СК „Борба“ - Ловеч	5	Всички 5 групи	43	Деца; кадети и юноши	26
Сдружение спортен карате клуб „Ловеч“	2	I-ва група: 2x10 III-та група - 5		I група-до 13г. II група-от 13-55г.	21 13
ВК „Осьм - Ловеч“	5	Общо: 60 деца, различен брой в групите, както и 12 мъже		I-ва гр.: 7-12 г. II-ра гр.: 13-18 г. III-та гр.: мъже18+г.	момчета и момчета в следните възрасти: под 13 г. под 14 г. под 16 г. Мъже
СК НИКСИМ – Ловеч Чирлидинг	2	I-ва група: 10 II-ра група: 2	12	I-ва група до 10 г. II-ра група 10-14 г.	1 състезателна двойка; 1 формация от 10 човека

Община Луковит

В СУ „Алеко Константинов“- е изградена система за политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие. Учениците са включени в Проект „Успех за теб“, проект „МППО“, НП „Заедно в изкуствата и спорта“, НП „България – образователни маршрути“. В училището функционират 14 клуба по занимания по интереси, съгласно Наредбата за приобщаващо образование.

Традиция в училището е провеждането на срещи-разговори с родители и ученици относно превенция на ранното отпадане от образователната система.

ПГСС „Сергей Румянцев“ – гр. Луковит имат 15 клуба по интереси и съвместна дейност с РЗИ – Ловеч- превенция на ХИВ и болести, предавани по полов път.

ОбУ „Неофит Рилски“- с. Дерманци участва в НП „Заедно в изкуствата и в спорта“, НП „Заедно за всяко дете“, НП „Успех за теб“.

ОУ „Васил Левски“- с. Торос- Сформирани са три групи по НП „Заедно в изкуствата и в спорта“- Клуб „Танцувай с мен“- 12 ученика по модул Изкуства; клуб „Волейбол“- 2 групи -

момичета и момчета общо 24 ученика по модул Спорт. НП „България- образователни маршрути“.

ОУ „Христо Ботев“ – с. Румянцево - НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ - 4 групи.

Настаняване на учениците в общежитие – условия за самоподготовка; провеждане на консултации по отделни предмети и индивидуална работа; занимания по интереси; работа с родители – Общежитие има изградено към ОУ „Христо Ботев“ - с. Румянцево, няма настанени, поради липса на интерес.

Община Тетевен

Работа по проекти на общинско ниво:

Проект за ремонт на СУ „Георги Бенковски” – гр. Тетевен, финансиран от Държавен фонд Земеделие - изградени 2 бр. санитарни възли, пригодени за ползване от инвалиди. Изградена е и рампа, осигуряваща достъпна архитектурна среда.

През 2023 и 2024 година, всички детски градини и училища от общината успешно работят и реализират следните програми и проекти:

- „Училищен плод” и „Училищно мляко”, финансирани от Министерство на земеделието и храните, с подкрепата на ЕС. Целта на проекта е да се подпомага здравословното хранене на децата, борба със затлъстяването и изграждане на трайни хранителни навици, чрез ежедневна консумация на мляко, разнообразни плодове и зеленчуци.
- Проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта – всички детски градини и училища получават финансиране като посочват своите цели, дейности и обхват.
- ПУДООС.
- НП „Хубаво е в детската градина“;
- НП „Заедно за всяко дете“; Модул 2: „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“;
- НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“;
- НП „Без свободен час“- Модул „Без свободен час в детската градина“;
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда, Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“;
- НП „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищно образование“ към МОН;
- НП „Без агресия за сигурна образователна среда“; Модул 1. Детска градина без агресия за сигурна образователна среда;
- НП „Квалификация“;
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“;
- НП „България – образователни маршрути“;
- НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“;
- Проект «Спорт за теб», тема «Превенция на зависимостите» в партньорство с волейболен клуб «Тетевен Волей»;
- Проект на МОН за оборудване на училището с пособия по химия и физика;
- Проект „Силен старт“ МОН;
- Проект за социално – емоционално учене към Фондация „Лъчезар Цоцорков“;
- Проект по оперативна програма за наука и образование за интелигентен растеж „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“;
- Проект по оперативна програма за наука и образование за интелигентен растеж „Равен достъп до училищно образование в условия на криза“;
- Проект по оперативна програма за наука и образование за интелигентен растеж „Образование за утрешния ден“;

- Проект „Успех за теб“ по Програма „Образование“ 2021 –2027;
- Изграждане на училищна STEM среда по процедура BG-RRP-1.015 „УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България;

Община Троян

С Решение на ОбС - Троян, Община Троян осигурява безплатен превоз на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и на всички деца които пътуват по линията от с. Горно Трапе до ДГ Звънче“ с. Калейца и обратно, подсигурава допълнителни средства за осигуряване на услугата „нощуваща група“ за 18 децата в ДГ „Звънче“ с. Калейца, подсигурава допълнителни средства за формиране на самостоятелни и слети паралелки с не по-малко от 10 ученици в начален и основен етап на образование в населени места на общината. Ежегодно на абитуриенти сираци или полусираци по решение на ОбС - Троян се предоставя еднократна помощ, като за 2023 г. са подпомогнати 18 ученици с 8100 лв., а за 2024 г. 14 абитуриенти с обща стойност 7000 лв. Допълнително още 4 абитуриенти в неравностойно положение са подпомогнати с 2000 лв. от Общински комплекс за социални услуги.

През 2023 г. не е имало назначен здравен медиатор. През 2024 г. е назначен такъв до м. април, като подпомогнал провеждането на политики в областта на здравната профилактика сред ромското население, комуникацията на етническата общност с личните лекари и институциите за решаване на конкретни случаи. Работил е по следните случаи: съдействие за издаване на нова ЛК на 2 лица; съдействие на ОПЛ при провеждане на планови имунизации и профилактични прегледи на 2 деца и 3 възрастни; съдействие на РЗИ при провеждане на имунизационни кампании на 2 възрастни; подпомагане достъпа до медицинска помощ, включваща попълване на документи, съпровождане до здравни институции.

Специалистите на ЦОП са провели информационни дейности по насърчаване на здравословен начин на живот на общо 7 родители, от които 3 непълнолетни майки от уязвими групи.

Акушер нает по проект „Бъдеще за децата в Община Троян“ посещава деца на възраст от 0 до 3 г. в домашна среда и провежда консултации на родителите за кърмене, хранене, поддържане на хигиена и здравословно отглеждане на бебетата и малки деца.

Проведени са информационни кампании сред уязвими общности за повишаване на здравната култура относно правилното отглеждане и хранене на бебета и малки деца, имунизационен календар, превенция на ранните бракове и раждания, болести предавани по полов път и отпадане от образователната система. Обхванати са 24 деца и техните семейства.

Сравнителен анализ с данни за здравословното състояние на децата и учениците в област Ловеч показва положителна тенденция в община Троян към намаляване броя на случаите на затлъстяване, по отчетливо при организирания детски контингент и в по-малка степен в ученическа възраст. Този резултат е постигнат чрез осигуреното здравословно хранене на децата от Кухня-майка за детските градини и влаганите био продукти, които се отглеждат в зеленчуковите градини и оранжерии на общината: марули, краставици, домати, тикви, картоф. От овощните градини са предоставени ябълки и сливи за пряка консумация и производство на мармалад, пестил, компот и др. Поставени са пчелини за добив на мед, който също се включва в менюто на децата.

Работа по проекти на общинско ниво:

По Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, Процедура: BG05SFPR002-2.003 „Бъдеще за децата“ в община Троян се предоставят социални и интегрирани здравно-социални услуги, включително и в домашна среда, както и консултативна подкрепа с цел превенция на рисковете от изоставане в развитието на детето, намаляване на негативните тенденции свързани с детската бедност и подобряване качеството на живот на децата. Осигуряват се услуги и консултации от логопед, психолог, ресурсен учител, социален работник, акушер, педиатър и рехабилитатор за 64 деца от отдалечените населени места.

През учебната 2023/2024 г. групите за занимания по интереси чрез участие в НП „Заедно в изкуствата и спорта“ са общо 18, като от тях 11 са сформирани по Модул „Изкуства“ и 7 по Модул „Спорт“.

За учебната 2024/2025 г. по НП „Заедно в изкуствата и спорта“ в училищата са сформирани общо 20 групи за занимания по интереси, като 12 от тях по Модул „Изкуства“ в направленията: танцово изкуство – 3 гр., музикално изкуство – 5 гр., изобразително изкуство – 1 гр., театрално изкуство – 3 гр. Осем са групите по Модул „Спорт“ като са сформирани отбори по следните видове спорт: футбол – 4 отбора, , волейбол – 2 отбора и баскетбол – 2 отбора.

От 2024 г. стартира Процедура: BG05SFPR001-1.003 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“ Проект „Силен старт“, който се реализира по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. Проектът предвижда да разгърне потенциала на децата от предучилищното образование чрез подкрепа за личното им развитие с оглед по-успешна социална реализация. В проекта по следните мерки участват всички детски градини на територията на общината, както и деца от групите за задължително предучилищно образование в НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Троян, НУ „Христо Ботев“ – гр. Троян и ОУ „Иван Хаджийски“ – гр. Троян и СУ „Св. Климент Охридски“ – гр. Троян: „Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти“; „Интензивна работа с родители на ниво детска градина, в т.ч. техни яслени групи, и на ниво училище с групи за задължително предучилищно образование за формиране на положителни нагласи към образованието и за пълноценното им участие в образователния процес“, „Допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби за трайно приобщаване в предучилищното образование“ и „Обща подкрепа за личностно развитие за достъп и трайно приобщаване на деца в предучилищното образование.“

В ЦПЛР с цел създаване на съвременни условия за развитие на способностите и компетентностите на децата и учениците през 2024 г. е разработен и осъществен проект по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 2 „Подкрепа на децата и учениците за работа в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и 2, ал. 3, изпълняващи дейности по кариерно ориентиране и консултиране, и а. 4 от ЗПУО и в НДД“ за оборудване на кабинет по конструиране на стойност 20000 лв.

Община Угърчин

В детска градина “Щастливо детство” – с. Кирчево има координатор на екипите за подкрепа на личностното развитие на децата. Анализ на резултатите от проследяване постиженията на децата в началото на учебната година и набелязване на конкретни мерки за включване на отделни деца в дейности, насочени към превенция на обучителни затруднения. Скрининг за ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителни затруднение. Запознаване на родителите с резултатите от ранното оценяване.

Проучване на желанията и включване на деца в групи за занимания по интереси чрез участие в мини проекти. Определяне на обща подкрепа на деца с обучителни затруднения, включително на не владеещи добре български език, деца завърнали се от чужбина и деца от уязвими групи. Сформирани са две групи от по 5 деца със сходни проблеми в речевото развитие и трудности във владенето на български език по проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“, за допълнително обучение по български език. Проект по процедура BG05SFPR001-1.003 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“ е назначен един помощник възпитател, който от 01.07.2024г. е преназначен по проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“.

Осигурено е обучение на двама педагогически специалиста от детската градина за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и провеждане на:

Скрининг за ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителни затруднения на децата.

Изготвен е план за дейностите, свързани с грижа за здравето и повишаване на здравната култура.

Осигурени възможности за изяви на децата чрез включването им в дейности в детската градина и извън нея.

Проследява се напредъка на децата с обучителни затруднения по български език.

Община Ябланица

Работа по проекти на общинско ниво: съществува необходимост от прилагане на активна политика за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, както и чрез други фондове и програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност.

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки.

2.10. Изводи

1. В област Ловеч има изградена и добре функционираща система на предучилищно и училищно образование за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигурява в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие.
2. Съществуват условия за осъществяване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.
3. На територията на областта функционира мрежа от читалища, НПО и спортни клубове, които също предоставят възможности за обща подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.
4. На територията на област Ловеч има Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Ловеч, който извършва дейности, свързани с провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.
5. Общините в област Ловеч прилагат цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие, чрез дофинансиране и общински образователни и младежки програми, програми за спорт и култура, превенции, здраве и социални дейности.
6. Работи се за осигуряване на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик в област Ловеч чрез развиване на интелектуалните възможности и комуникативни способности на личността на детето, неговата индивидуалност и самостоятелност.
7. Създадени са добри условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
8. Ранната диагностика и превенция на езиково-говорното развитие са в основата на успешното приобщаване и последвалото обучение на децата. Логопедите и психолозите в детските градини са все още недостатъчно.
9. Липсва достатъчна обезпеченост на работата за психологична подкрепа на децата и учениците в образователните институции.
10. Полагат се усилия за постигане на максимален обхват на децата и учениците. Организиран са превантивни дейности за привличане и задържане на застрашените от отпадане ученици чрез осигуряване на целодневна организация на учебния процес и безплатен и удобен транспорт за

учениците от населени места, в които няма училище. Осигурява се специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребностите и интересите на децата и учениците от областта.

11. Едно от предизвикателствата пред педагогическите и непдагогическите специалисти, е допълнителната работа за преодоляване на езиковата бариера, намаляване на отсъствията на децата и учениците, индивидуална работа с родители от уязвими групи, с цел осигуряване на присъствие в учебния процес и превенция от отпадане от образователната система.

12. Работи се по изграждане на позитивен психологически климат в образователната сфера, на приемане на различията, емоционалното благополучие и успех на всеки;

13. Продължава работата по Програми и Проекти на Европейския съюз в изпълнение на образователните цели заложи в детските градини и училищата;

14. Осъществява се взаимодействие между детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие за ранно откриване на талантите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им чрез екипите за подкрепа;

15. Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение на учениците се осъществяват от педагогическите съветници и психолози в училищата, както и от Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) по общини.

16. Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на област Ловеч е динамичен процес, който подлежи на оптимизиране в съответствие с разпоредбите на ЗПУО с променящите се потребности на образователната система и налага координираност между всички участници в образователния процес и органите на управление на централно и местно ниво.

3. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Отделните принципи при изпълнението на Стратегията са свързани помежду си и взаимно се допълват.

- **Принцип на законосъобразност** – осигурява спазване на законовите и подзаконови регламенти и ратифицирани документи по спазването на правата на децата и учениците, приобщаването им и осигуряване на подкрепа за личностното им развитие.
- **Принцип на целенасоченост** – свързва се с ясно и точно дефиниране на целите и установяване на взаимовръзки между тях за ефективно изпълнение на стратегията.
- **Принцип на партньорство и екипност** – основава се на възможно най-широко участие на всички институции на регионално ниво за ефективно изпълнение на стратегията и планираните в нея цели, приоритети и мерки.
- **Принцип на концентрация и допълняемост** – предоставя възможност за съсредоточаване на усилията на всички контактни групи на училищните организации с конкретни дейности по удовлетворяване и развитие на способностите и потребностите на децата и учениците.
- **Принцип за отвореност и включване на заинтересованите страни** – показва отношението към родителите и широката общественост.
- **Принцип за гъвкавост и адаптивност** – предоставя възможност за приспособяване и актуализиране на мерките за подкрепа към различни субекти и обекти.
- **Принцип за прозрачност и публичност** – свързва се с информиране на всички заинтересовани лица за резултатите от осъществената личностна подкрепа на децата и учениците.

4. МИСИЯ И ВИЗИЯ

4.1 Мисия

Мисията на Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците

в област Ловеч е осигуряване на качествено и достъпно образование в регионалната образователна система, насочено към развитие на мотивирани и способни на социална и професионална реализация деца и ученици, съобразено с индивидуалните им различия и способности и особеностите на времето, в което живеем.

4.2 Визия

Създаване на отворена и гъвкава система на средното образование в област Ловеч посредством активно участие на заинтересованите страни в създаването на условия за цялостна и пълноценна подкрепа за личностното развитие на всяко дете и ученик, обхват на всички деца, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование и запазването им в системата, модернизация в методите и подходите в процеса на учене. Чрез анализ на актуалната ситуация на осигурената обща и допълнителна подкрепа се конкретизират целите и приоритетите на настоящата Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Ловеч и се залагат конкретни мерки и дейности.

5. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Ключовите предизвикателства в периода на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Ловеч са свързани с организацията на грижата за индивидуалните потребности на всяко дете и ученик, изразени в нормативната уредба. Успешното прилагане в практиката на целите, организацията и процедурите, изисквани от Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование, поставят следните предизвикателства:

1. Съществуващите центрове за подкрепа за личностно развитие е необходимо да разполагат с подходяща материална база, за да отговорят на новите предизвикателства и да предлагат модерна визия за развитие на образователните модели и форми на общуване. Освен обезпечаването с добра материална база, фокуса категорично трябва да падне върху развитието на личността на детето и ученика, с неговата автономност и свобода на избор.
2. Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образование изисква просветеност на родителската общност, чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.
3. Осигуряване на медицински специалисти в образователните институции /предвид излизане от системата на голям брой такива и недостиг на млади специалисти/.
4. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
5. Ранната диагностика на заложите и талантите.
6. Ранната диагностика и превенция на езиково-говорното развитие са в основата на успешното приобщаване и последвалото обучение на децата. Логопедите и психолозите в детските градини са все още недостатъчно.
7. Осигуряване на ресурсни кабинети в образователните институции и оборудване отговарящо на потребностите на децата и учениците в ресурсните кабинети.
8. Поддържане на добро взаимодействие между институциите, ангажирани с осигуряване на подкрепа за личностно развитие.

6. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2025 – 2026 г.

Основната цел на Стратегията за новия отчетен период е осигуряване на качествено

образование, подпомагане и насърчаване на децата и учениците за максимално развитие на техните възможности и индивидуални потребности чрез ефективното взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Стратегическа цел 1: *Формиране на приобщаваща образователна среда, която премахва пречките пред ученето и създава възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота в общността.*

Стратегическата цел е непосредствено свързана с потребностите на децата и учениците, които независимо от различия, основани на възраст, пол, етническа принадлежност, увреждане, други бариери при ученето или високи учебни постижения, имат право да получат качествено образование.

Приоритет 1. Въвеждане и утвърждаване на ценностите на личностното развитие и приобщаващото образование за обучение и възпитание на личности с индивидуален напредък и успехи.

Дейностите по Приоритет 1. спомагат за поставяне на детето и ученика в центъра на регионалната образователна система, за утвърждаване на учителя като лидер на образоването, за формиране и развиване на чувството за принадлежност и ангажираност към процеса на приобщаване от всички заинтересовани страни.

Специфична цел 1: *Осигуряване на възможности за ранно разпознаване и оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.*

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование. Ранното оценяване се извършва от педагогическите специалисти в детската градина и включва:

- Ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;
- Определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето.

Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. До настоящия момент в област Ловеч се осъществява оценка на здравословното състояние на децата чрез провеждане на профилактични прегледи и проследяване на тенденциите от Регионална здравна инспекция – Ловеч (РЗИ – Ловеч). Препоръчва се по-голяма физическа активност на децата и възпитание във физическа култура. Друга група деца, които подлежат на ранна оценка, но със съгласието на техните родители, са децата със СОП. Регионалният екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности осъществява оценка на общото развитие на детето или ученика и препоръчва подходящи за детето вид и форма на обучение и ресурсно подпомагане. Общините на територията на област Ловеч осъществяват превенция и подкрепа за деца и семейства в риск чрез развитие на програми и разнообразни социални услуги.

Дефицит е ранното и целенасочено оценяване на творчески заложби и дарби при децата и определянето на критерии за оценка. Компоненти на признаците на даровитите деца могат да бъдат най-различни – интелектуални и академични способности, лидерски способности, творчески способности, използването на оригинални и нетрадиционни модели на мислене и работа, творчески способности в различните видове изкуства, способности за приемане и преобразуване на информация, за вземане на решения въз основа на правилна оценка, способности за самостоятелно и творческо действие, самокритичност, живо въображение и други. Групирането им позволява ефективно оценяване на заложбите на децата и предприемане на целенасочени действия за подкрепа и развитие на потенциала им, а също и

преодоляване на социално-емоционалните им проблеми.

Мярка 1. Осигуряване на качествено и задълбочено оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и допълнителна подкрепа.

Дейност 1.1. Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците.

Дейност 1.2. Ранно оценяване (скрининг) от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца.

Дейност 1.3. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие (чл. 10 от Наредбата за приобщаващото образование).

Мярка 2. Ранна оценка на дарби при децата и учениците.

Дейност 2.1. Създаване на екипи за оценка на деца и ученици с изяви дарби.

Мярка 3. Създаване на информационна система за идентифицираните групи деца и ученици, за които е необходима подкрепа.

Дейност 3.1. Изготвяне на регистри, съдържащи данни за установените групи деца.

Специфична цел 2: *Разработване и прилагане на политики за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.*

Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Европейския съюз, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност за прилагане на иновационни методи, технологии и форми за подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Мярка 4. Разработване на проекти/програми или актуализиране на съществуващи такива относно:

Дейност 4.1. Разработване на проекти и програми за:

- адаптиране на децата и учениците към училищната среда и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването и реално предоставяне на равни възможности за достъп на децата и учениците;
- за ефективно развитие на индивидуалните способности и удовлетворяване на потребностите на децата и учениците с изяви дарби;
- за задържане в образователната система на деца в риск от отпадане от системата и тяхната социализация.

Дейност 4.2. Разработване и реализиране на проекти за участие в европейски и/или национални програми за по-ефективно реализиране на дейностите по подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Дейност 4.3. Разработване и изпълнение на проекти, свързани с подобряване на достъпността на детските градини и училища.

Мярка 5. Преодоляване на всички бариери за учене и осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за приобщаване на децата и учениците с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания.

Дейност 5.1. Провеждане на инициативи или поставяне на работни задачи в класната стая, които провокират интересите на децата към заобикалящия свят.

Дейност 5.2. Привличане и използване ресурса на родителите на деца и ученици с обучителни трудности, СОП и хронични заболявания за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие: включване в екипи, в извънкласни форми, в групи, интелектуален, емоционален ресурс и др.

Приоритет 2. Осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и ученик и на разнообразието от потребности.

Специфична цел 1: *Прилагане на ефективни подходи, методи, форми и средства за осигуряване на обща подкрепа, насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик.*

Мярка 6. Развитие на заложбите и удовлетворяване на потребностите на надарените деца.

Дейност 6.1. Разработване и прилагане на индивидуални учебни планове и програми за обучение на ученици с изяви дарби.

Дейност 6.2. Осъществяване на сътрудничество с народни читалища, културни институти, НПО, клубове по интереси функциониращи на територията на област Ловеч за развитие на творчески дарби на децата и учениците.

Дейност 6.3. Работа с родителите на деца и ученици с изяви дарби – насочване към специалисти за развитието на детето.

Мярка 7. Осигуряване на обща подкрепа на ученици с проблемно поведение.

Дейност 7.1. Провеждане на съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с ОЗД, МВР, МКБППМН, НПО, работещи в областта на младежките политики и доброволчеството, в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие .

Мярка 8. Създаване на умения у децата и учениците за самостоятелно управление на кариерата.

Дейност 8.1. Разработване на училищни кариерни програми, предназначени за различни възрастови групи деца и ученици, с акцент на развитие на предприемачески умения и самостоятелно и осъзнато вземане на решения от учениците.

Дейност 8.2. Провеждане на ежегодни кариерни форуми с участието на различни групи работодатели, които предоставят информация на учениците.

Дейност 8.3. Проучване на необходимостта от квалификация на служителите, осъществяващи кариерно ориентиране и консултиране в училищните организации.

Дейност 8.4. Използване на възможностите на кариерното ориентиране и консултиране като основен елемент на процеса на работа с деца в риск.

Стратегическа цел 2. *Осигуряване на безопасна, здравословна и осигурена с ресурси среда за подпомагане на процеса на въвеждане на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.*

Приоритет 1. Осигуряване на квалифицирани, мотивирани и ангажирани специалисти за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

Специфична цел 1. *Осигуряване на специалисти в училищата, детските градини и в общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.*

Мярка 9. Осигуряване на училищата с кадрови ресурс за ефективно реализиране на механизмите на приобщаващото образование.

Дейност 9.1. Осигуряване на училищата със специалисти, необходими за реализиране на политиките на приобщаващото образование: психолози, педагогически съветници, ресурсни учители, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, помощник-учители и др.

Мярка 10. Осигуряване на въвеждаща квалификация и/или повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и помощник – учители за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Дейност 10.1. Провеждане на обучения на училищно, общинско и областно ниво /РЦПППО, РУО/ за учители, педагогически съветници и др. специалисти работещи с деца и ученици, по теми свързани с приобщаващото образование.

Специфична цел 2. *Развиване на приобщаващи дейности и практики.*

Мярка 11. Повишаване обхвата на децата в детските градини при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Дейност 11.1. Гарантиране обхвата на децата в задължителното предучилищно образование, осигуряващо възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас.

Приоритет 2. Осигуряване от образователните институции на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Специфична цел 1. Създаване на достъпна физическа среда, която отговаря на потребностите на децата и учениците и осигурява подходящи условия за подкрепа.

Мярка 12. Осигуряване на среда, подкрепяща личностно развитие на учениците .

Дейност 12.1. Осигуряване на учениците: библиотечно-информационно обслужване, грижа за здравето, осигуряване на общежитие, осигуряване на транспорт.

Мярка 13. Осигуряване на достъпна архитектурна среда.

Дейност 13.1. Изграждане на рампи за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградите на институциите.

Дейност 13.2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли с достъпност за деца и ученици с увреждания.

Мярка 14. Осигуряване на специализирана подкрепяща среда.

Дейност 14.1. Осигуряване на подходяща апаратура и специализирани технически средства за деца и ученици, нуждаещи се от такива.

Дейност 14.2. Осигуряване и оборудване на кабинети за ресурсно подпомагане във всяка детска градина и училище, в което има деца и ученици със специални образователни потребности, периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали.

Специфична цел 2. Ефективно ресурсно осигуряване на подкрепящата среда на общинско ниво.

Мярка 15. Използване на възможностите на центровете за подкрепа за личностното развитие и ЦСОП в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 15.1. Създаване на екипи от ЦПЛР и ЦСОП за подпомагане на дефицити и трудности на училищните институции при оценяването на потребностите на децата и учениците.

Дейност 15.2. Осигуряване на възможности за участие на децата и учениците в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и изяви по интереси със съдействието на ЦПЛР и общините.

Мярка 16. Използване на възможностите на ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО и други специализирани институции в общините в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 16.1. Организиране и координиране на осигуряването на ресурсни учители, рехабилитатори на слуха и говора и други педагогически специалисти за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в неспециализираните образователни институции.

Дейност 16.2. Координация на сътрудничеството между РЦПППО и другите специализирани институции в общините.

Специфична цел 3. Създаване на институционален механизъм на общинско ниво за координация, контрол, наблюдение и оценка на дейностите по осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 17. Повишаване капацитета на местната власт при планиране, управление и мониторинг на процеса на приобщаващото образование.

Дейност 17.1. Планиране и реализиране на общински дейности /конференции, кръгли маси, семинари или други прояви за повишаване на информираността на обществеността за

философията на приобщаването/ в подкрепа на приобщаващото образование. Провеждане на ефективна медийна политика.

Дейност 17.2. Създаване на информационна база данни с наличните услуги за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в общините.

Постигането на оперативните цели и приоритети на областната стратегия се измерват с изпълнените дейности по индикатори. В Приложение 1 са изложени в табличен вид индикаторите за измерване на резултатите от изпълнението на Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Ловеч за 2025 - 2026 г.

7. ПЛАНИРАНЕ, КООРДИНИРАНЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Областната стратегия се изпълнява на областно ниво от институциите, работещи на областно и на общинско ниво. Общините отговарят за цялостното изпълнение на общинската стратегия на собствената си територия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните дейности.

След приемането на областната стратегия, в изпълнение на чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО, всяка община разработва общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците за период от 2 години, която се приема от общинския съвет.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общинският съвет, по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа за личностно развитие. Общинските стратегии и съгласуваните и приети годишни общински планове се изпращат на областния управител до 15 май.

Изпълнението на годишните общински планове се координира и отчита на общинско ниво по ред, определен от кметовете на общините и в сроковете, посочени в чл. 197, ал. 3 от ЗПУО. Изпълнението на общинските планове се отчита и на областно ниво до 1 март на следващата година, като всяка община трябва да представи в Областна администрация Ловеч отчет за изпълнението на дейностите по общинския годишен план.

За координиране на дейностите по изпълнение на Стратегията, със заповед на областния управител се създава екип/комисия, в състава на който участват представители на всички заинтересовани страни – областна администрация, общинските администрации, Регионално управление на образованието, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, Център за специална образователна подкрепа, Регионална здравна инспекция, РДСП, Център за кариерно ориентиране и др.

Областният управител определя и ръководи екипа. Броят и темите на заседанията и разпределението на задачите се определят от екипа под ръководството на неговия председател. Събирането на информация за изпълнените дейности и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на областната стратегия започва три месеца, преди да изтече срокът на Стратегията. В същия период започва и организацията за изготвянето на нова областна стратегия за следващия период.

8. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч 2025 – 2026 г. ще бъде публикувана на интернет страницата на Областна администрация – Ловеч, интернет страницата на Регионално управление на образованието – Ловеч и на Портала за обществени консултации на Министерски съвет, раздел „Стратегически

документи“.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Областна стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч 2025 - 2026 г. е насочена към осъществяване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, така че да се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Целта е подкрепата да се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик и чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за равноправен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация. Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен климат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност. Реализирането на стратегията е продължителен, отговорен, последователен и отворен във времето процес, който следва динамиката на промените и предизвикателствата на времето, в което живеем.